

311851

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ నవంబరు నెల 18-వ తేది శుక్రవారము

No. 192

సంపుటము ౧౫

శ్రీ సత్యవనామనంతర కార్తీకమాస బహుళ దశమి.

సంచిక ౧౯౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నోవ్వులకు నంజీవివంతిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0

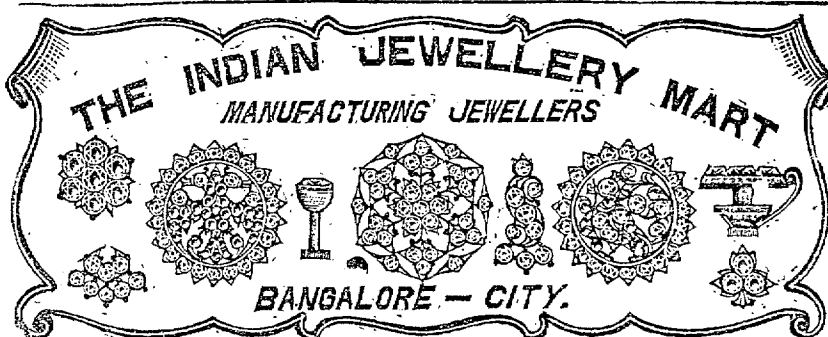
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
తేక

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

పర్యాయము ప్రయత్నించి, నమ్మకమును పొందుడు.

ఇండియన్ జ్యూయలరీమార్ట్, నగరత్ వేట, బెంగళూరు సిటీ.

ఉత్పత్తిసానములనుండియే
రుగా తెప్పించిన రక్తము, వచ
లు గీతలు మొదలైన ఎట్టిలోపము
లు లేనట్టియు నూతనపలకలు
వియు మంచినకకు వచ్చియున్న
ది. కొరదగినట్లుగా, అమితశక్తి
వ వెలలకు దొరుకును. మాప్రత్య
కపు దైవండు సెట్టింగులు, మీ
కర్మదలకొఱకు పంపగలము. ఒక
రూ. 4008

ఆంధ్ర దేశమునకు పంటి వైద్యుడు

సరియైన పంటివైద్యులు ఆంధ్రదేశమందు లేవందునను,
డెంటల్ క్రిమిలల్ గంగున చోని తొలగించుటకును, లేజ
వాడయ్య, విన్నకోలవారి మేడయందు మాప్రాంచీని ఒక
ఘనవైద్యుని ఆశిష్యుని వీర్వరుపబడెను.

Dr. H. VENKATA RAU., L. M. S.
Dental Surgeon, 250, China Bazaar, Madras.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఖాటును సువాసనగలది 3357

1-2 సాగ్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుట

యేగాలంబట్టియు, వాయుబి, జలము, జ్వరము,
దగ్గు, ఉబ్బుకము, కఫము, చిన్నదీర్ఘ నుగము,
కలరా, క్షేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను
మరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణ శక్తిని, ఆరో
గ్యమును గలిగించు నరప్రసాదము. ప్రతి గృహ
ముందుండవలసిది. 78

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 4 0

వి. వి. చార్జి ఎస్టేట్ కమిషన్ 0 0 0

వి. వి. చార్జి ఎస్టేట్ కమిషన్, ఆయుర్వేదమునాథుడు,

చెన్నపట్టణము, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతము
వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వివరగా సులభ
మైనవి వచనరూపమున వ్రాయఁబడును. సంకలనముల తొలగి
నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయఁబడును. స్తోత్రము లట్లే
ముద్రింపబడును. 250 పుటలకుఁ దగ్గున గాఢంబైన జక్కని
పైందుచేయించి 8 నెలల కొకరూప 1-3-0 లకు చందాబాద
లకు పీపీగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపితారు పోషకు
లుగాఁ బ్రకటింపఁబడుదురు. 1 నుండి 6 నుండు సంపుటములు
సిద్ధముగా నున్నవి. 2208-12-28

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

ప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాటికోలైదు వెల రూ 3-4-0 లు.

భక్తప్రదీపిక ఇందు సమస్తనిజములు సుదృఢిగా భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట
కు 1-కి రు 500 కిన్ను టుగల భస్మము కూడ గలవు. క్యాటికోలైదు వెల రు. 2-0-0

2454-1323

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్విస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను అంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తనా ఖర్చు ప్రత్యేకము

వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

వెళ్ళడమిది.

త్వరపడుడు.

శతకముంజరి - భక్తిసంపుటము

ప్రహేళిక, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, పింటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, బాళరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతక కర్తల చరిత్రమును, ఈ మును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు సలిగి కోరికొనెందు చేసిన సంపుటము వెల రూ. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

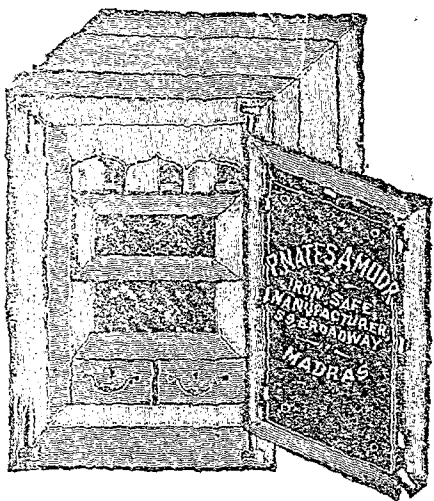
శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, తపాలపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

నర నము

దృఢ మైనది

నమ్మక మైనది

ఇప్పటికీ మౌనము ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈ దినము తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, ఇంజనీరింగ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రావైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
ఐరస్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలు మిల్లుల కావలసిన సరికొత్త భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చిన రోజున చేసి యివ్వబడును. ఈ తరములు వ్రాసిన జరులు వ్రాయబడును.

నీ వెండుకలను పరిశుభముగ నుంచుకొనుము.

నీ జీవమునెట్లు ప్రవర్తనము పరిశుభ్రపరచ వలెననించుచున్నావో, నీ పై నీతిగమ్యుగూడ మురికిగాకుండ నరిపుటవరకు ప్రయత్నిం. కనుక నీ జీవమునెట్లు రంగ్రహములందు యెరు మున్నగు కల్మషపదార్థములనుండి యుండిన నీ వెండుకల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహించవలసి యుండును. ఈ మందు ఎన్నెన్నో రోజులు చేరునట్లు నీవు చేతు వహించిన అతితల్లలో నీతిలయంతయు మరుపుల మాయము గాగలదు. గతక నీతిగమ్యు యిట్టి చాటికి జోడుగాకుండ కాపాడుకొన చుచున్నావో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టరు)

ఈ నూనె చుండును చేరవీరుదు. ఒక షేర్ నీతిలయందు నాచుండినవరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడుపాద బీజులను రామలతో నడి అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలో నీతి సరాసరితో పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆ నూనె మన దినుసుల నేక విందు చేర్చబడినది. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, కుమ్మరి లెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, చట్టుపంచెలై నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని ముద్రాగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము కాపలకి యిచ్చారు. నీ వినించినది నుకోకటి లేదని బాగాదొనిన కామినీయా ఆయిలు

నీ సా ౧-0-0 ప్రతి-చార్జి 0-6-0 కి నీ సా ౪ కిడు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

ను వా న న ద్రవ్యములకు రాజు

ఓ లో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టరు)

అతిచుక్కయూ, ఎందుకు కనికరులైనవారైనా నను అనేక సువాసనద్రవ్యములు బాగు నందుగలవు. ఓ లో ది ల్ బ హా రు నువయొగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, నుంచి సువాస నకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్ల మున్నగు అత్యంత కేసిధముగను తీసిపోదు. శేషే ఆర్డరును కంపుడు.

శ్రీ లో న్సు ఓ లో ది ల్ బ హా రు రు. 2-0-0
1/2 " " " 1-4-0
1 డ్రామా " " 0-12-0

నమూనా నీ సా 0-2-0 రెండవల పోస్టు ఛీట్లు పంపిన వందబడును

వాసనకార్డులు. డిజిన్ 0-10-0 తపాలా ఛార్జీ ప్రత్యేకము

జీలు వీణలట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, బమ్మమూడి మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ నవంబరునెల 18 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి	రు 122 మొదలు	126 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 42 కలది	రు 15 0 0	15 8 0
సెల్లారవి ,, డిటో	,, 16 4 0	16 8 0
ఫీల్లి ,, డిటో	,, 16 8 0	17 0 0
రాసులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 8 0	12 0 0
మవ్వలు ,,	,, 20 0 0	22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	,, 18 12 0	14 4 0
పెసలు ,, డిటో	,, 16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలము ,, ర 195	,, 15 0 0	15 8 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 155 0 0	160 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేగు నెనపప్పు బా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,	,, 48 0 0	46 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 117 మి.కా. నూనె	114 0 0	
అమడము బా 1-కి	100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపకుపు బా 1-కి	78 0 0	74 0 0
కూరపకుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,48	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	,, 50,58	
తెల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	57 0 0
అన్నా చక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 4 0	28 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	49 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,, 29 8 0	30 0 0
చదరం	,, 24 0 0	33 0 0
రవుండు	,, 24 0 0	32 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	రు 7 12 0	
నెం 6 ,, కట్టార	,, 5 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 2 0	
నెం 60 ,, కారం తెన్ని	,, 10 8 0	
నెం 20 1/2 కాళరశి	,, 7 4 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	,, 7 6 0	
40 జమ్మరు 10 పా	,, 10 4 0	
నెం 44 సాండా	,, 5 8 0	
నెం 4 తెన్ని మసీదు	,, 4 0 0	

7. దూది

బోండాపెట్టు బాదప 1-కి	రు 390 0 0	
-----------------------	------------	--

8. లోహములు

వండి 100 కుం 1-కి	రు 61 8 0	రు 61 12 0
బంగారు కుం 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
పవరము 1-కి		13 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 280 0 0	235 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 252 0 0	254 0 0

రంగులు

అతి మేలు స్విట్టరులాండు అలిజరయిక్ సింహం	62 0 0	
,, నీలిరవ 1 రతి	1 14 0	
,, 14 రతులు	1 18 0	
,, 28 రతులు	1 18 0	
,, 56 రతులు	1 12 9	
,, 1 అందరు	1 12 6	

దేర్కొంటు పాస్ట్ స్కాల్ టెజ్ అనగా (బర్నికెడ్డు) 8 8 0

కాంగో 8 డి 2 0 6

పదరు 4 డి 1 2 0

వృత్తాంతలేఖలు

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

నవంబరు 15:—చిత్త సాస్త్రి కార్యాలయదీప్తాంత్యము లో కర్ణము బొత్తుగ పడవందున పరిపైర్లు చాలామట్టుకు ఖండిపోయినవి గాని విశాఖకారై రెండోపాద ప్రవేశమునం యు ఆకసమున మబ్బులుగ్రమ్మి పాదానడిచేయుచు అప్పు య్పుడు కర్ణము కొంచెముకొంచెముగా బడుచుండుటచే వచ్చిన స్వల్ప జలవనంతో, రైతాంగము కాలాతిక్రమణమైనను పరి పరలు బెట్టుకొనుచున్నాడు.

తాలూకాబోర్డు ఓటరుల జాబితాలు

ఈయూరియందుగల కార్యకర్తలగల తాలూకాబోర్డు మిక్కి ఓటరుల జాబితాలు ముద్రామై రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసరు లగు చంద్రగిరి సబ్ కలెక్టరువారి యధికారముక్రింద అన్ని బ్లిక్ కచేరీలయందేగాక జిల్లా గజెట్తోడను బహిరంగపరచు న్దియున్నది. గ్రామాదలలోని ఎన్నికహక్కుగల ఓటరులలో పట్ట పారబాటుగా పడియుండినగాని పేర్లు రిస్ట్రులో బొత్తిగా డకపోయియుండినగాని రాగల డిసెంబరు 15 తేదీకిలోగా ఆక్షేపాలు సహా) రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసరువారికి చెబుపుకోవలె నియున్నదిగాన ఓటరులు జాగ్రత్తపడి నిబంధనల ననుసరించి మ పేరులు ఓటరుల జాబితాలో చక్కగా యుండులాగు గాదుకొనుట ముఖ్యమైయున్నది.

రామ్నాద్ రాజాగారు

చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యులును రామనాథపురం రాజా గారునకు శ్రీరాజా రామేశ్వర సేతుపతిగారు 12-11-21 కీడి శనివారం 2-30 గంటల లైలుకు చెన్నపురమునుండి నీ మూరికివచ్చిరి. లైలుస్తేమనునద్రకు శ్రీకార్యకర్తలగల రాజా గారు వారి పరివారముతోడను వచ్చి రాజాగారికి స్వాగతమిచ్చి బాటారుకారు ద్వారా బసకు గొంపోయిరి. రామ్నాద్ రాజా గారు యాత్రార్థ మి యూరు వచ్చిరి గాన నాటిరాత్రి నీ మూరగల శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వారి దర్శనము గావించు గాని మరుదిన ముదయము బొంబాయి మెయిలలో నెక్కి చెన్నపురమునకు మరలిపోయిరి.

వీడుకోలు విందు

ఈ యూరిలోని బోర్డు హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ కొలదికాలము క్రితమే చంద్రగిరినుండి వచ్చియుండిన శ్రీయుతులు యన్. జయరామకృష్ణ బి. ఏ. ఎల్. టి. వారిని మరల చంద్రగిరిబోర్డు హైస్కూలునకు బదలాయించిన కారణముచే 11-11-27 తేదీ నీయూరి హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు శ్రీయుత పిళ్ళగారికి వీడుకోలుపత్రము నొకదానిని సమర్పించి ఉపాహారవిందోసర్పి గౌరవించిరి. ఆనాడే పాతకాల బాలురును శ్రీవారికి వీడుకోలుపత్రములు (ఆంధ్రాంగ్లతమిళ భాషలయందు) సమర్పించి పుష్పమాలలు కంఠసీమలంకరింప జేసి ప్రశంసించి గౌరవించిరి. ఈ రెండు సభలకును నీయూరి లో అగ్రకల్పరత్ దీక్షాప్రేరేపకుగా నందు శ్రీయుత వి శివరావుగా రగ్రహీతమలంకరించి కార్యక్రమముల జయప్రదము గా నెఱవేర్చిరి. 13-11-27 తేదీ యీ యూరిలోని రీడింగ్ రూము సభ్యులును ఘనమున టీపార్టీనిచ్చి వీడ్కోలికిరి. మొ త్తమనకు శ్రీజయరామకృష్ణ గారిమూల స్వల్పకాలమే యుండి నను మంచిపేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించి కీర్తినిగాంచిరి. వీరి సానే నీయూరి హైస్కూలునకు చిత్తూరునుండి బదలాయంప పడిన శ్రీకృష్ణ డి. వేదాంతాచార్యులు, బి.ఏ. ఎల్. టి. గారు హోదాస్థులుగా వచ్చియున్నారు.

జ్యోతిషాలయములకు లిగవులు

ఈ యూరిగల శ్రీ హనుమాన్ జ్యోతిషాలయమువారి కిని, శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిష కవచనిలయమువారికిని, వారివారి ప్రకటనలయం దేమో న్యత్యస్తములున్నట్లు తక్రారు పడినందున శోలింగపురం డిస్ట్రిక్టు మునసిఫ్కోర్టులో వ్యవహార ములు దాఖలై జరుగుచున్నవి. మధ్య కొండరు పెద్దమనుష్యులు యీ రెండు జ్యోతిషాలయాధిపతులకు రాజీనామర్ప బ్రయత్నింప నది విఫలమైనట్లు చెలియుచున్నది.

సి. కన్నయ్య కంవెనె

(శ్రీకృష్ణవి నోద నభ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సెలవుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వివాహము,

శ్రీ రామానుజుల వైభవము,

శ్రీప్రథమనామ సం॥ రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు సరియైన 4-11-1927 తేదినుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము:—ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములయందు సాయంత్రము

5 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము:—మంగళ, గురు, శని ములందు రాత్రి 9 గంట

లకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు:—రూ. 4, 3, 2, 1, 8.

మొదటి 3 తరగతులందును నీట్లను రిజర్వు చేయుటకు నీటు 1 కి అ. 8 లు చార్జి ప్రత్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యునిసిపాలిటీ-మునిసిపల్ టి చాన్సలరుగారికి

స్వాగతము

నవంబరు 16:—వచ్చే డిసెంబరు 5 తేదీన పట్టణమున జరుగు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషన్ సందర్భమున ఆ ధ్యక్షతవహించుటకై దయచేయు శ్రీ మద్రాసు గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్రము నర్పించుటకై మామ్యునిసిపల్ కాన్సిలువారు నిన్న సాయంత్రము ప్రత్యేకసభయందు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. స్వాగతపత్రము నర్పించుటకుగాను వెండిగొట్టమును చక్కగ తయారుచేయించి అందులో నమర్పియున్నట్లుకును యి తరఖతులకును ఐదువందల రూపాయలు కాంక్ష చేయబడినది. గవర్నరుగారు లైలువద్దదిగి కాన్వోకేషన్ వెండాలోరకు వెళ్లుకొండును మరమ్మతుచేయుమి త్తం ఘమాదు రెండువేలరూపాయలు కాంక్ష చేయబడినది.

ఎలక్ట్రిసిటీస్కీము

ఈ బస్తీలో ఎలక్ట్రిసిటీ దీపములనుపెట్టుటకు కావలసిన లెక్కలు ప్లానులు తయారై నవి. టెండరు ఘాములు ఐగైరాలు అమ్మకావడముతోడనే పత్రికలలో ప్రకటించి టెండర్లను గప్పించెదరు. 15 వ తేదీన జరిగిన మ్యునిసిపల్ కాన్సిలు సభలో ఈవిషయమై ఆలోచనజరిగి సర్వాధికారములతో నొక కమిటీని ఏర్పాటుచేసిరి. ఆకమిటీకి ఈ దిగువవారిని సభ్యులుగ నియమించిరి.

1 రివరెండు టానరు 2 ఆయ్యకి వెంటరమాయ్యరి తుమ్మలపల్లి జగన్నాథం 4 కందుల గోవిందు 5 మహమ్మదు గులాంమహ్మద్ సాహెబు 6 కావలి శంకరరావు 7 గూడూరు లక్ష్మారావు 8 పోతన శ్రీనివాసరావు 9 చుండూరు సీతారామయ్య 10 డాక్టరు రామచంద్రరావు 11 డాక్టరు సీతారామశర్మగారలు. ఈసలు కమిటీవారు ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీమును కార్యరూపమునకు తెచ్చి త్వరలో పనిని పూర్తిచేయుటకై నియమింపబడిరి.

నెల్లూరు తుపాను సహాయసిధి

ఈ నిధికిగాను బెజవాడ మ్యునిసిపల్ కాన్సిలువారు 15 వ తేదీ సభలో నూరు రూపాయలను ధర్యమనిచ్చుటకై తీర్మానించిరి.

ఆంధ్రభటు సేవకులు

ఈ భటసేవకులు ఉయ్యూరు రాజాగారి ప్రోత్సాహముపై నెల్లూరులో సేవచేయుటకై వెల్లిరి.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లాసంఘము

ఈ సంఘము వేళము నిన్న అయ్యదేవర కాశ్యేరరావు పంతులుగారి మేడపైని జరిగినది మద్రాసు కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధు లెక్కుకొనబడిరి. రాయల్ కమిషనును బహిష్కరించునట్లు తీర్మానించబడినది. నెల్లూరునందు కలిగిన తుపాను నష్టమునకు ఈ సంఘమువారు తమ సానుభూతిని వెల్లడించుచు ఈ జిల్లావాసులు సహాయసిధికి ధనమునిచ్చునట్లుల కొరకు తీర్మానము చేయబడెను.

దేశసేవలో ప్రాణమును గోల్పోయిన విద్యుషీగుణి యగు శ్రీమతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి ఆకాలమరణమునకు ఈ సభవారు చింతిలుచు దేవిగారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచు తీర్మానించబడెను. దేశముయొక్క వానిశక్త్యములకు చిహ్నముగనన్న నీలివిగ్రహమును తీసివేయుటకై విద్యుకథలుల దేశసేవను త్యాగమును కొనినవారును వారి ప్రయత్నమునకు ధనముతోడను విద్యుకథలులతోడను తోడ్పడుటకై ఈసభవారు తీర్మానించిరి.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమాన స్థితి

నవంబరు 17 :—గాలివానముచుట్ట లర్పిచోట్లకుండి వివవచ్చుచున్నవి గాని నూపురులంక రా, మాజిల్లారుల గలనష్టములు తెలియరాకున్నయవి. ఆగాలివాన విసురుకు మాజిల్లారుల గూడ అంతగాలిలేనప్పటికిని వర్షము యెక్కువగరని పంటలకు కొంతచేటు నాటిల్లినమాట సత్యం. మెట్టపైరులు పాడు అయినవన్నమాట. మిర్చి మురుగుత్తి చెల్లువనకి మురియొక పైరు వేసుకొనునంత స్థితిపట్టిచది. వేసిన పొగమొక్కలు తీసివేసి మరల నారుచువాటుచున్నారు. ఐరిగె అనలే పరికరాలేవయ్యె! ఇక వేరు సెవగవిషయమై యొకింత యోచించెను. తినుటకు గింజలులేక బాధపడుచున్న సమయంబున మిర్చి పొగాకు, వేరుకెనగ యీ పైరులునెట్టి ధననంతలకులయితి ప్రజలు మిక్కిలి యీ పైరులనేయుటచే యీసంవత్సరం ప్రజలు, జీవులు మిక్కిలి శ్రమపడవలసిన అవధిసంధింబించినది చెప్పటకు కడుశోచనీయముగా నున్నయది. వేరుకెనగపండి నీయటకు నిద్రముగానున్నతరుణమున యీవద్ద ప్రాంత్యములకు ఘోషించి నిగింజ మరలమొలకెత్తి పైగు పాడగునేమాయని ప్రజలు భయపడుచున్నారు. వర్షములు, ఎప్పుడు వడులువాయుచి కర్మకలులు గోలెత్తుచున్నారు కదా! అందరికిని యిబ్బందికలగజేసినవి యీయేట వర్షములు. నిన్న సేపు కొంచెము తగ్గియున్నవిగాని

ఆకాశము మేఘవృత్తమై భయమొనకూర్చుచున్నది. ఇప్పటికి కాలమానములు పరిణమించి యున్నవి.

స్థానికసంస్థలు - వానియవస్థలు.

రాకరాక మాజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని యొక్క కాధికారము యీ నడుమనే ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించి యున్నారు. స్థానికసంస్థలలో యెల్లవోర్డులు కక్షలుగలవని యెల్లరకు విశేషమేకదా. మాజిల్లాబోర్డులో నుండ యిరుక్కక్షలుగలవని యొక విధముగా చెప్పవలెను. ఒక పార్టీ రావుబహదూరు యతిరాజులు. నాయుడుగారిది. యింకొక పార్టీ కన్నవారిపార్టీ. ఇప్పుడు ఎప్పుడు యొన్నిక జరిగవలెనని యొక సూచియ్యవై యీ నెల 26 వ తేదిన అధ్యక్షుని యొక్క జరుపవలెనని బహుళా నాయుడుగారితో సహా 17 గల సభ్యులు యొక రిక్విజిషన్ ను ప్రసేదించుటగారికి పంపియ్యబడిరి. కాని యే కారణము చేతనోగాని యీనెల 26 వ తేదిన గోరబడిన ప్రకారం సభజరు పక దేశంజరు 5 వ తేదిన సభ జరుగునని నైను ప్రసేదించు గారు తారీఖు నిర్ణయించివారిని తెలియజెప్పినది. రిక్విజిషను మన్నించబడవలెనని నట్టకొన గురునని నా అభిప్రాయము. కాని మరియొక రిక్విజిషను 5 వ దేశంజరు సభసలుపవలెనని వచ్చినట్లును, ఆ విషయం పాఠ్యక్షులు సభ 5 వ తేదీకి జేసి నట్లును కర్ణాకర్ణిక తెలియజెప్పినది. వీనిల్లనే కక్షలున్నవని విశేషముగమన్నయది. రాకరాక వచ్చిన యొన్నికలము, కోర్టు లెక్కవండ నందుగాక.

శ్రీయుత నాయుడుగారి రోకరని చూచికి ప్రత్యర్థులు శ్రీయుత కుప్పుస్వామిచాచిరగోరని చూచిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవై ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఇంకను మరికొందరు మధ్య ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. ఈదువ కీర్తిపురకే ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియవస్తున్నది. శ్రీ నాయుడుగారు కొన్ని విషయములలో జిల్లాకు మేలుచేసిరిగాని ఎన్నటికి మరువకగని కీడును మాత్రము చేసియున్నారని చెప్పుట కావంతయేని సందియము లేదు. దేవీయమహాసభకు వ్యతిరేకమై దేశబలులై రేకమాఖమగు సమయమున గుంటూరుజిల్లా నాయకమణి యనందగనన సమయమున ప్రతికక్షవహించి ప్రజాసేవకు భిన్నముగ నడచి ప్రభుత్వమువారికి దేశమున కల్గులేని అపచారమును చేసియున్నారు. ప్రజలకు పూనిటితో పన్నును వేయించుటలో వీరు ముఖ్యులు. అదియుంగాక జిల్లా శాంతిగానున్న సమయమున ప్రభుత్వము వారికి చిచ్చి నై న్యమును మన జిల్లాకు రప్పించిన వారికి చేతోడు చాచోడుగా నుండిరి. అలాడికి ప్రజలెట్లు భూషించుచున్నారో విషయము తెలుసుకొనగోరవారికి తెలియును. అది యొక విపరీతకాలము! ఆళ్ళును జన్మినుపక్షము ప్రజ్వరిల్లియుండుటంబట్టి, వారందు జేరి యుండుటంబట్టి, అలాటి కావిధముగ సుచరిత్రవలన వచ్చిన దేమో? మరల నాయుడుగారి కాంగ్రెసుకక్ష ములంబించినారని వచంతిగండు! ఇది యెందుకో? కాని నేనుమాత్రము వారు కాంగ్రెసుకక్షమున చేరినారని చెప్పినంతనే నమ్మువాడనుకాను. కాలపరీణామమునబట్టి మారినవారవచ్చును! వారు కాంగ్రెసున జేరినట్లు స్వంతముగా ప్రచురించియుండలేదు. ఏదెట్లున్నను నేను కర్మశ్యమును బోర్డుమెంబరు బాగ్రతగయోచించి మరివారి బీటుకు వినియోగించవలసియందును. శ్రీయుత కుప్పుస్వామి చాచిరగారు జిల్లావిషయమైన ప్రజాజీవితమునకు తమ కాలమును గడపినవారుకాదు. అందువలన తక్కువ. సావకాశ మొసంగిన, వారిశక్తిచామర్చుకొంటున్న వెలువడునేమో? వారిని కాంగ్రెసునందు జేరమని పద్మలందరు పట్టుపట్టినను నిర్లక్ష్య భావము జూపినవారి యొక్కరకు తెలిసినవిషయమే! కక్షయే ప్రధానముగ నెంచి వోలుచేయున ఎవరివలన ప్రయోజన ముండునో తెలిసికొని వోలుచేయుట శ్రేయోదాయకము.

కాంగ్రెసు సంఘము

ప్రజాభిప్రాయ విజ్ఞానమున వెలిబుచ్చుట చాలా అవసరమే కాని జిల్లాసమాజసభ నిరసనం గొంకను మేల్కొచ్చి యుండలేదు. జిల్లాసాయీసంఘము నామమతావశ్యమై యున్నది. కాని యిట్టి ప్రజావిషయములయందు జిల్లాపక్షమున ఏకసభ సర్వీ జిల్లాబోర్డుకు తన అధ్యక్షుని నెక్కుకొనమని ప్రయత్నించుట కొంతభీష్మము కట్టియుండెడిది. అందులకు తగినది సబ్బుటకు కొందరు విముఖులుగను కొందరు కుముఖులుగను కొందరు స్వరాజ్యశాస్త్రీ నాడును కొందరు నో కేలకర్లుగను నుండి యున్నందున యిట్టిమరణస్థ యీ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు పట్టించని నా అభిప్రాయము. తొందరలో స్థాయిసంఘము సమకూడి పేర్కొనిన సమంజసము క్రొత్తవింతకదా!

నారదుడు.

31-12-1927 తేదివరకు మాత్రమే

కాంగ్రెస్ బహుమానము

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అవ్యయనిధానము 4024

ఆంధ్రపాఠకులకు ఆనంద సందానము

ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు అమూల్య ప్రధానము

నవలలు రు 53-6-0 విలువగలవి
25-0-0 లకు మాత్రమే

0-4-0 ప్రవేశమును చెల్లించి చందాదారులుగా చేరినవారికి రు. 25 లకు నెట్టు వచ్చును. చందాదారులుగా చేరినవారు నెటు 1-కి రు.80 చెల్లించవలెను.

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, పిఠాపురము.

వలయువారు 0-1-0 బిళ్ల పంపినచో లిట్టు పంపుదుము.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని బాగుగా ఎల్లచోటయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలన

Regd TradeMark తప్పించి, ఒకదఫా వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తి చెందవచ్చు మా సిగ్గితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడగకయే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము.

ఇవి మేలైనకస్తూరి, కంకుమపువ్వు, అపూర్వమైనఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికస్తూరిగా తయారు చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము ఆజిల్లము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రక్కల ఈడుపు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము బహిరంత మొదలగువాటికి వజ్రాయుధమువలె పనిచేయును. శ్రీమం పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి అవ్యుత్సహనము. 250-300 మాత్రము గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0 6 పొట్టు ఖర్చు 1-4-0 జి. పొట్టుఖర్చు 5-8-0. 594

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆనందసామ్రాజ్యము

ఏరితిని పొందవచ్చును ?

శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారి యుపన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అడయూరు, నవంబరు 17-నిన్నటి సాయంకాలము అడయూరు దివ్యజ్ఞాన మందిరమునందు శ్రీ జడ్డు కృష్ణమూర్తిగారు ఆనందసామ్రాజ్యమును మనమేరితిని పొందవచ్చునను విషయమును గురించి యుపన్యాసము నిచ్చిరి.

శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు తమ యుపన్యాసమున, సభ్యులను తాము చెప్పిన విషయమును నిష్కర్షకమైన హృదయముతో విని, అందరి స్వార్థస్యమును త్రోవోగమనించుటకు ప్రయత్నించ కోరిరి. సత్యమార్గము నన్వేషించవలయునన్న మనమెట్టి నమ్మకములను దృక్పథముగా నుంచుకొనక, విశాలచిత్త మగు మనసు లో నన్వేషణ కరుగడం గుటకు పూనుకొన వలయును. ఆందరమున ఆనంద సామ్రాజ్యమున ప్రవేశించవలయునన్న ప్రస్తుతము ఆచరణములోనున్న పూర్వార్చారపద్ధతుల నతికమించవలయును. ప్రతివారును తమమనఃసాక్షి చెప్పిన ప్రకారమునడుమకొని యీకార్యమునకు పూనుకొనినయెడల అప్పుడే వారేసత్యమార్గమును తెలిసికొనవలయును. అప్పుడే అచిరమునవారు ఆనందసామ్రాజ్యమును జేరగలమని శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు నుడివిరి.

ఉపన్యాసముల తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు ప్రేమమూర్తులు తాము ఏరితిని ఒకరేయక తెలిసికొనినదియు తెలుపుచు వ్రాసిన పద్యమును సభ్యులకు చదివినిపించిరి.

మధుర, నవంబరు 16-తమిళనాడు మహిళా మహాసభ మధురలో ఈ నెల 26 వ తేదీ జరుగును. శ్రీమతి డాక్టరు మత్తుక్కి అమ్మగారు ప్రారంభమహోత్సవము సలిపెదరు. శ్రీమతి కమలాదేవి ఛటోపాధ్యాయగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

(శ్రీ శ్రీ)

నీలుసత్యాగ్రహ మహాసభ

నిన్నటి సాయంకాలము 6 గంటలకు పార్థసారథికోటల మందున్న భారతీయలమందు నీలుసత్యాగ్రహమును మద్రాసు నందు జయప్రదముగ జరుపగలందులకు సభ జరిగెను. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిపంతులుగారు, మదూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు సభకువచ్చియుండిరి. శ్రీయుత టి. అన్నమలైపిల్లగారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండిరి.

దేశభిమానమును వెలిబుచ్చు జాతీయగీతములచే సభ మొదలుపెట్టబడెను. అగ్రాసనాధిపతిగారు నీలుసేనానిచే కావింపబడిన ఘోరకృత్యములను నుడివి ప్రపంచమందు పూర్వము జేసి ప్రజల సంతోషపరచినవారి జ్ఞాపకార్థము వారి విగ్రహములను చిత్రించి నిర్మించి పూజింతురుగాని క్రూరుడగు నీలు విగ్రహమును నిర్మించుట కానలేదు. కనుక ప్రజలందరు సదరు విగ్రహమును సాధ్యమైనంతవరకు తొలగించివేయుటకు ప్రయత్నములు సలుపవలెను.

తరువాత శ్రీయుత నిత్యానందగారు లేచి సభకు విచ్చేసియున్న శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు మదూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు సభకులకు తెలియజేయుచు నీలు సత్యాగ్రహము ప్రతమునకు అంద్రదేశము చేయూతనొసంగుటకు సిద్ధముగనున్నదనియు నీ మహానీయు లిచ్చట గల పరిస్థితుల నాలోచించుటకై నేతెంచిరిని నుడువుచు ఈ సత్యాగ్రహప్రతము నాద్యంతముగ దౌర్జన్య రాహిత్యముగను జరుపవలెనని నుడివిరి.

తరువాత శ్రీయుత వల్లూరి రామారావుగారు ప్రజలు వెంటనే నీలుసత్యాగ్రహ ప్రతమును జరుపవలసిన ఆవశ్యకతను చెలుపుచు నీలుసేనాని చేసిన దుండగములకు సదరు విగ్రహమును తీసివేయగలందులకు దౌర్జన్య రాహిత్యముగ పోరాడవలయునని హెచ్చరించిరి.

ఇంకను కొందరు వక్తలు సత్యాగ్రహముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారి కభివందనములతో సభ ముగిసెను.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(18-11-27)

సీమజువులి దినుసులు

ఇరువది గజముల సీన్ ధరలు
కార్తీకముల్లు—22 X 22 మంగిసూర్యు (బి) రు. 9.0-0
సరాసరిరకము 8.4-0

కార్తీకముల్లు—22 X 22 "మూటాగు పెక్కిలు" (బి) రు.
సరాసరిరకము (20 X 20) రు.

కార్తీకముల్లు—22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8.6-0
సరాసరిరకములు రు 7-12-0

తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు 12-8. గాన్ 9000
(నెట్) రు 12-8-0; 1702 రు 10-0-0 ఎల్. ఎల్.
72, రు 8-9-0 88/88 రు 18-8-0; జి. జి. 72
రు 8-4; 7668 రు 8-4; 78078 రు 8-4; జి 78
రు 7-4-0.

తెలుపు మర్చింగ్స్—H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000
రు 21-12; డి. డి. డి. రు 15-0-0.

టియోక్సు 100,000—గజము 1-8 రు 0-9-8;
నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-8-0
చలన (కొంగ) రు 6-14-0; చలన ("ఎనిటిక్స్-డ") రు 6-6-0.
చలన (నాగకన్యక) 6-9-0 చలన (గుడ్డి) రు 6-18-0 చలన
(గడ్డెండా) రు 6-8-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-9; షడ
(ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-4-0;

40 జపాన్ (వడిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 11-5-0

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక తైర రు 15-2, నెను
రు 15-8; "డబుల్ గున్" (ఎర్ర) 15-8-0 రాట్టుము (ఎర్ర
రు 18-0; కలకత్తా (ఎర్ర) రు రుదుకారము రు 8-18 0
ఎర్ర గడియారము రు 8-10-6; పెక్కిసిల్ రు 8-10-0.

ఇత్తడిరేకులు—(డిబ్ బేక్) రు 280
రాగిరేకు రు 258.

సిమెంట్ పీసా నెల:—

గిల్డ్ పీసా ("చెయ్యి") రు 11-6-0, రు
జరుక "లేడి" రు 9-8-0

చక్కెరము టయొక్క ధర:—

కావా "రెడ్" రు 28-10-0. అజ్జోబుస్ డి నెంబరు
రు 28-10-0 జనవరి రు 28-10 ఫిబ్రవరి రు 28-12-0. మార్చి
రు 29-0-0.

వేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బామలధరలు"—గానుగ రు 117.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 102.

పదును వేసినతోలు రక 1-8 ధరలు

అవుతోలు (7 1/2 టు 8) "అవకంట్స్" రు 1-8-0, 1-8 6	
" (8 1/2 టు 9) " " రు 1-2-6 టు 1-8 0	
" (లేలిక) " " రు 1-5-0 టు 1-6-0	
" (8 1/2 టు 9) టెంసునియ్య రు 1-2-9 టు 1-8-6	
" (7 టు 7 1/2) " " రు 1-4-3 టు 1-4-6	
" (లేలిక) " " రు 1-5-6 టు 1-6-6	
" (8 టు 8 1/2) టెన్వాన్సు రు 1-2-8 టు 1-3-0	
" (6 1/2 టు 7) " " రు 1-3-6 టు 1-4-0	
" (7 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-3-8 టు 1-8-9	
" (6 1/2 టు 6 3/4) " " రు 1-4-0 టు 1-4-8	
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-3-8 టు 1-4 0	
" (6 టు 6 1/2) " " రు 1-4-0 టు 1-4-6	
గజతోలు రు 0-11-9 టు 0-12-0	
గజదూడతోలు రు 1-1-0 టు 1-2-6	
అవుదూడతోలు రు 1-14 6 టు 2 0 0	

మో హి నీ తైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు,
ఉద్యోగములు మొదలగునానికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును
నుందరల మోహలానాగ్యములకు ప్రావసురులను మనోహరముగ
పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమున సునాసన
చెప్ప నలవి గాను. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు
వారొకనొకడ పరిమళము న్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు
నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమున సునాసన ప్రవృత్తులును చేర్చి
తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి
యున్నాము. వేయేల ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

GRAND CLEARANCE SALE.

బహుచౌక! అయిపోలే దొరకవు! త్వరపడండి!

లైబ్రరీలకు మంచిలాభము. ఇదివరలో పుస్తకాల లెక్కడ ఎప్పుడును యిలా అమ్మలేదు.

మొత్తము రూ 60 లు పుస్తకాలు రూ 16 లు మాత్రమే.

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి నక్షీనరసింహముగారి పుస్తకాలు,			
1, 2. సుధాకరశృంగ 2 భాగములు	2 0	13. నవ్యులగని	1 4
3. అనాల్కాబాయి	0 12	14. భారతీక భానుజరి	0 8
4, 5. గణపతి 2 భాగములు	1 8	15. వివేకములు 2 భాగములు	0 8
6, 7. రాజసానకథాకలి 2 భాగములు	2 0	16. నందచోత్ర	0 4
8. రాజరత్నము	0 12	17. పారిజాతాపహరణము	0 8
9. గణుకులచరిత్ర	0 10	18. పార్వతీపరిణయము	0 6
10. నానక్ చరిత్ర	0 12	19. చతురచంద్రహాసము	0 8
11. గురుగోవిందచరిత్ర	0 12	20. కృష్ణవేణి	0 6
12. కిద్దార్ చరిత్ర	0 12		రూ 14 4

ఈ వైసెట్టు ప్రత్యేకము రూ 6 లు మాత్రమే.

రోషనార—కొప్పరపు సుబ్బారావుగారు
రసపుత్రవిజయము—ఇ. యజ్ఞనారాయణగారు
రాజాప్రతాపసింగ—శతావధాని సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు
భీష్మశిక్ష—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు
భద్రాచలరామచరిత్ర—శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు
కర్ణసామ్రాజ్యము—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు

భాగవతరత్నము, మొల్ల రామాయణము, మహాపరివ్రతకథలు, సంపూర్ణ భారతము, సంపూర్ణ రామాయణము,
ప్రతాపరుద్రీయము, ప్రహ్లాద, అగ్ని రాముడు, లంకాదహనము, కన్న పునొంగ, పగటిమక్క, సంగీతకృష్ణలీల, కనకాక్ష,
లవకుమ, వ్యవహారసంగ్రహిక, సంగీతజగన్మోహిని, పీష్వానారాయణరావు మొదలైనవి రూ 46 లు కిమ్మత్తుగల పుస్తకాలు

ఈ రూ 46 లు కిమ్మత్తుగల నెట్టు ప్రత్యేకము రూ 12 లు మాత్రమే

THE SUN LIGHT BOOK DEPOT, Rajahmundry.

స.రా:—ప్రతి ఆర్థరుతోను సగము సొమ్ము అధ్యక్షుగా పంపవలెను.
దగ్గర రైలుస్టేషను తెలుపవలెను. విశిషిగా ఏవి కావలసిగా సగం ధరకే యియ్యబడును.

ఆయుర్వేదాచార్య ఎన్. మాధవమేనకగారి

అమోఘమైన వేగు అవుషధములు

వెంటనే వ్రాయుడు:—సెట్ 1 కి ధర రు 1-12-0
తంలివిలాసము:—
"Healthome" Madras. విలాసము:—మలబార్ ఆయుర్వేద్ స్టోర్సు,
నె 107 రు, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ప్రశంస

29.9-1927 బొలాకి, శ్రీకాకుళం తాలూకా, గంజాం జిల్లా.

కేసరీకుటీరం ఆయుర్వేద బొషధశాల, డాక్టర్, కే. ఎ. కేసరిగారికి

- సీ|| శ్రీవిభాతత్వంబు శృష్టికి మూలమా నటలలోగ్రయ భువిలకమండె
పాలకుండె యాపన్నగళయనుని పదవిసొండెనుదాన పగవన్నుత
కాలాంతకుండెన గరళకంఠుని మాడ్చి దనరెక్కోగాంతకమనెడి యర్క
త్రైమాస్యలకు సదా దావరంజనెట్టు పరమపద ప్రాప్తి పరగవలలు.
- సీ|| ధరణి రెండవ పరమపతంబనదరు కేసరియను పేరిని కేతవలలు
కామితార్థంబు లొనగూర్చ గలిగెభువిని పూర్వజన్మ ఫలంబున బొందునట్లు
మ రి యు.
- సీ|| శ్రీరమణీయణి శృంగారములకెల్ల వానకంబయ్యె రత్నత్రయంబు
లో కామయంబును చీకటునణిగింప ధరణిత్యమొందె రత్నత్రయంబు
సంతతసంతాన చింత దొలగించె తరుణులకెల్ల రత్నత్రయంబు
పురుషార్థములకెల్ల భువిజనించె సుధామయంజైవ రత్నత్రయంబు
- సీ|| కేసరియను పేరు నికేతనంబు కాశ్యోతానంద సుఖస్ఫుర్ది జరుగునట్లు
దేవుడ నవరతంబుదా బ్రోవుగాత సకలజనులకు నానందజనితముగను.

భి వ కా శ్రే స రా.
ఇదివరకు సేను సుమారు నాలుగైదు సంవత్సరములనుండి తమకంపెని బొషధములు రప్పించి ఉపయోగిం
చుచుంటిరి మికంపెని తాలూకా రిజిస్టరులో రెగ్యుల చేయవచ్చును. మికంపెని యావధములను తెప్పించి అశేషుల
కుపయోగపరచి సదరు బొషధములయొక్క సఫలములు తాముప్రకటన చేయునట్లే సఫలమయ్యెను. మిక్కిలి
హర్షకరము. ఈ దినన సుదహరింపబడిన బొషధములకు. వి. పి. గాను సంపించుకోరుతాము.
అమృత 12 బొ సీ ఒకటి రూ 3-0-0 అ 6 బొ సీ ఒకటి రూ 2-8-0 మరలకొంతి తెలుసు సీసాలు రూ 1-9-0
ఈ యావధములను అతి శ్రమముగా సంపించుకోరుతాము. సుజన విశేషము.

డి. పి. యస్. శర్మ, ఏ. డి. బొలాకి, గంజాం జిల్లా.
కేసరి రత్నత్రయము అన్నిమందుల నాపులలో దొరకును.

రాయలు కమిషను బహిష్కారము

లజపతి రాయగారి సూచన

వైస్రాయిగారు ఇంగ్లండులో యెడు వార్తలనత్యము
సంబంధ నైహూ గారు

కలకత్తా, నవంబరు 17:—పార్లమెంటు ప్రతిపక్ష లండను నుండి యీ చివరి కేబిలువార్త నచ్చింది:— పండిత మోతీలాలు నైహూగారు నిన్న రాత్రి మాస్కోనుండి సోవియటు వర్గంతో యుద్ధము జూచినట్టిరి. ఇప్పటి వ్యవహారము లాతనికి పూర్తి గ తెలియవలదున రెండుమాడు దినములు గడచిన పిదప గాని రాయలు కమిషనుగూర్చి తన అభిప్రాయమును చెప్ప బాలసరి.

లజపతిరాయగారు రాండులైబిలు సభ సూచించుట

కలకత్తా, నవంబరు 16:—లాలలజపతిరాయగారు రాయలు కమిషనుగూర్చి పీఠిలు పత్రికలో యిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:— అందరు సంఘమును బహిష్కరించవలెనన్న వారేగాని యేరిలిగ బహిష్కరించవలెనో పిదప కేమి జేయవలెనో యెవ్వరుజెప్పరు. ఈ కమిషనుతో నామట్టుకు నేను యెట్టి ప్ర సక్తియునుండు కొనను. మా పక్షములో నందరు బహిష్కారమున కనుకూలముగనున్నారు. వారి వద్దనుండి వచ్చిన జవాబులవలన తెలియచున్నది. కామన్సు సభవారి వేడి కొనబడవలె యెట్టి ప్రయోజనములేదు. ఫలన వరతులవై స మాకారము జేతుమన్నవలదు అనరాదు. సంఘమును పూర్తిగ బహిష్కరించవలెను.

ఇండియాలో అన్ని పక్షముల, అన్ని సంఘములలో ముఖ్యులగు భారతీయులు నూరుమందిని రెండుకేబిలుసభగ స మాజేతరచి భారత పరిపాలనా విధానముగూర్చి చర్చింపవలెను. చెంబునే పరిపాలన విధానము చిత్తు తయారుజేయుటకు 21 మంది ఉపసభ్యులును నియమింపవలెను. తిరిగి సభవారు జనవరి 15 తేదీలోపున సభజరుగునకి యీ సంఘమువారు చిత్తువిధానమును దాఖలు జేయవలెను. పీఠ తయారు జేయు విధానమే ఇండియామంత్రిగారికి పంపవలెను. దానిపై వారిప్రముఖచ్చివట్లు జేపెదరు. ఈ సభయందుగూడ మనము వి తరముగ నొకవిధానమును సూచింపలేకపోయినచో బ్రిటిషుఅధికారల కెట్లువలయు చేపూర్వవారమునుము. ఏ విషయము నందు మనకు అంగీకారము కుదురదో ఆ విషయమును ప్రభుత్వము చారికివిడిచిపెట్టుటయుండగ నే అందరు ఒప్పుకొనవలెను. అన్ని ముఖ్య విషయములందు ఏ భావము కుదురున నాకు నమ్మకము గలదు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అల్పసంఖ్యా సంఘముల సంగతిని విషయములందు భేదాభిప్రాయములుండవచ్చును. అట్టియెడ వానిని దాచియుండుట మంచిదిగాదు. మన భేదాభిప్రాయములను సాధ్యమయినంతవరకు తగ్గింపుకొనవలెను. పిమ్మట యే యమమునందందరింగీకరింప జాలకపోతిమో ఆ విషయమును ధైర్యముగ పెట్టిడించుటయే మంచిది. కాసనసభలోనుండి రాజీనామావీక్షింపక తాత్కాలికముగ వెడలివచ్చుట సహేతుకముగ నుండును. (అ. ప్రె.)

శ్రీ|| సరోజిని నాయుడుగారు

బొంబాయి, నవంబరు 16:—“అశలేతుండుచే నాకా భాగంను కలగలేద” నీ ప్రసంగిని నాయుడుగారు రాయలు కమిషనుగూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ పత్రికతో చెబి యెను. మోరరాబాదునుండి వచ్చినవృత్తినుండియు కార్యభార విశ్వధికముగనుండుచే యీ విషయమున ముచ్చటించుటకు తీ గాబాలు జేసెనట. కాని యిదివరకెంతయు భక్తులుగ నుండిన చాళు పూర్వ శ్రీవ్రతును ప్రతిహతులయ్యెడి విచిత్రమును మా గ్గునత్తుకొని సరికించుచుంటిని. బ్రిటనుకి జ్ఞానమున్నచో భార తీయరాజ్యాధిపతులందరేకగ్రీవముగ యీ నిరంకుశ విచారణ సభాసభ ప్రోత్సేహములకు జూపిపట్టుదలను నిర్లక్ష్యము జే యుచున్నట్లు దర్శింపవలె కేరళము లాంధ్రము కొరకుగాదు. బాహ్యు గౌరవమునకు భంగపాలు గలిగెనను. కారణమున తా త్కాలికములను మన గృహచ్చిద్రముల యదనుగై కొని లాభ ము సాంబాదు బ్రిటిషువారి యత్నములన్నింటిని వివిధ సం ఘముల పక్షముల ఏకక్షితో నెదుర్కొనెదన భారతజాతి గాన గానముల జేసెంతమాత్రమున మోసపోవునగాని ప్రధాన ప్రాంతములకు వ్యాప్తముగూడె తెదరింపుట జడిసిపోవుననిగాని యుద్ధమునందు. సంఘసభ్యులనట్టివారిని నియమించు యెట్టి భారత జేతము నవమర్యాదదెచ్చిపెట్టుట. వారిలో అన్యాయము పెక్కు జేయవలెనను పెరున్నవారుగాదు. ఏదేమయె క్క రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయింపు అధికారమును బొంది యున్నచో అదేజ్ఞానము వారికిహాస్యము. నైపుణ్యగారిత

గొప్పవారయినను తగిన సహాయములేనిది క్లిష్టతమగు భారతీ య సమస్యల పరిష్కరింపజాలరు. భారతీయులను సంఘము నుండి తొలగించుటకు ముఖ్యకారకులయినవారే సిద్ధునుండి వై టుచునుండి సహకారము జేయవలెనని కోరుచున్నందున స హకారమునకున్న ఆశలుగూడ దగ్గరుగనున్నవి. అధికారము నందు, భాగ్యతలందు సరిసమానముగ పాల్గొనువా రొఱియ లకే సహకారము కుదురును. (అ. ప్రె.)

మార్టి జోన్సుగారు బహిష్కారమును ప్రోత్సహించుట

కలకత్తా, నవం 17:—పార్లమెంటు సభ్యులగు మార్టి జోన్సుగారు నిన్నను సభలో నుపన్యసించుచు రాయలుకమిష నునందు భారతీయుల మినహాయించుటకుగూర్చి ముచ్చటించిరి. తాను నెలరోజులక్రిందట బొంబాయి లో 2188 నే 2000 డి యా స్వాతంత్ర్యము గోరువాడునందునను, అన్ని పక్షములవారను గలసి రాయలుకమిషనుయెదుట ఏకగ్రీ వమున అభిప్రాయము చెల్లినచో బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు స్వరాజ్యమొసంగుటకును ప్రోత్సహించినట్లునని చెలిపియుం డెను. కాని రాయలుకమిషనునందు భారతీయులకు తగిన ప్రా తినిధ్యముండునను నమ్మకముతో అప్పు డట్లు పలికెను. సంఘ మునందు భారతీయుల ప్రాతినిధ్యమేలేకుండ జేసిన బోర్డిప్రభు త్వమువారి కిప్పిద మత్యాశ్చర్యకరముగానన్నది. రాజకీయస్వా తంత్ర్యమునందందు బోర్డిప్రభుత్వమువారు బుద్ధిహీనులుగ ప్ర వర్తింతురను సాంప్రదాయమున కిది యనుగుణముగ నున్నది. రాయలుసంఘమును భారతీయులు బహిష్కరించుట న్యాయ ముగనే యున్నది. నేడివట్లు ముచ్చటించిన జాతీయవాదులకు లందరును దృఢోన్మత్తియైయుండి, ఎవ్వరుగూడ రాజీయత్న ములజేసి దేశహక్కులను త్యజింపకుండ వారింపెదనని నమ్మి డను. అట్లు చేసినచో బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సరియగుమార్గ మునకువచ్చి చురల తలయెత్తుకొని తిరిగెదనని నమ్ముచున్నా” ననిరి. (అ. ప్రె.)

“న్యూలిడరు” సూచన

నూతనడిల్లీ, నవం 17:—లండనునుండి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ను న కు యీ ది గు వ కేబిలువార్త వచ్చెను:— “న్యూలిడరు” ఇండియానుండి కార్మికపక్షమువారి పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది: “భారతీయులకు సరిసమానమునహక్కుల నీయనట్టిసభా నేడియు నంగీకరింపజరదు. భారత కా సనసభల సంఘమునకు పార్లమెంటుసంఘముతో సరిసమానము గు హక్కులుండవలెను. ఎన్నిక భారతీయపక్షములచే ఎన్ను కొనబడు ఎన్నట్టి సభ్యులు మాత్రమే యుండునలెను. ఈరెండుసంఘములు కలసి సాక్ష్యములు గైకొనవలెను. కలసియే రి పార్టుజేయవలెను. అవసరమున్నచో రెండుసంఘములలో భి న్నా భి ప్రాయములు గల సభ్యులు గలసి ఒక మైనారిటీ రి పోర్టు దాఖలు జేయుట కవకాశమొసంగవలెను. అట్లుచేసినచో ప్రస్తుతసంఘము భార తీయులు కోరెడి కాండులేమిలు సభగ మారగలదు.

“బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును భారతీజాతికి వేరొకరితె వైరము తలపించినచో చాల ప్రమాదముగలదు. ఇండియానును బ్రిటిషు కార్మికోద్యమమునకును ద్వేష ముపొంగినచో అంతకన్న ప్రమాదము తలపించును. భారతీయసమస్యను శాంతముగ పరిష్కరించుభారము రానున్న కార్మిక ప్రభుత్వముపై గలదు. కార్మికపక్షమువారు భారతీయుల విశ్వాసము గోల్పోయినచో నియ్యది సాధ్యపడదు. కార్మికపక్షమువారు తమసభ్యులను సంఘమునుండి ఉపసంహరించుకొన్నచో ప్రభుత్వమువారు యీసంఘముద్వారా పనినెరకేర్పజాలకుండరు. భారతీయుల నవమానించుటలో కార్మికపక్షమువారుగూడచేయుజేసికొన్న చో ముమ్మందు భారతీయులతో ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనుట దుర్భమగును.

వైస్రాయిగారు ఇంగ్లండుకు బోవుటనత్యము

డిల్లీ, నవం 17:—వైస్రాయిగారు లండనున కాహ్వా నింపబడిరిని బొంబాయిపత్రికలలో బసేన వార్త అసత్య మని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని విచారింపగ చెబి నెను. వైస్రాయి గారు 24-న తేదీన డిల్లీకి వత్తురు.

డాక్టరు బెసాంటు వర్యులనము

మంబైలో, నవంబరు 16:—నేటిదినము డాక్టరు ఆరి బెసాంటుగారు మంబైలోని చేరిరి. పురప్రముఖులు స్టేషనువద్ద గొప్పస్వాగత మొసగిరి. మధ్యాహ్నము నగరమందిరమున ముని సిపాలిటివారు తాలూకాబోర్డువారు స్వాగతపత్రము సమర్పించిరి. బెసాంటుగారు భారత దేశమునకు చేసిన సేవను ప్రశం సింపుచు ఆపరిగ్గసమయమున బెసాంటుగారు నాయకత్వము వహించినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుబడెను.

సాయంకాలముగొప్పపౌరసభ జరిగెను. ఈ సభకువచ్చిన ప్రజలను, ప్రకటింపబడిన ఉత్సాహమును చూడ అసహాయోద్యమకాలము స్ఫురణకువచ్చెను. నైపుణ్య కమిషనును బహిష్కరింపవలయునను ప్రచారమును ప్రారంభించుటకై ఇదియే దటిసభగ సమాజేతరపబడెను. భారత దేశపు జాతీయగౌరవ మును భగ్గు మొనర్చు ఈతెల్లకమిషనును బహిష్కరింపవలయునని బెసాంటుగారు చెప్పి తన కామనుజెల్లు బిల్లును వివరించి చెప్పిరి. మద్రాసు చాయకుల ప్రకటనను అంగీకరించి రాయలు కమిషనును బహిష్కరింపవలయునని ఒకతీర్మానము. కాంగ్రెసువారు కామనుజెల్లు బిల్లునిషయమై ఆలోచింపవలయునని మరెయొక తీర్మానము గావించబడెను. రాత్రి బెసాంటుగారు నాగపట్నమునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి.

నాగపట్నం, నవంబరు 17:—డాక్టరు బెసాంటుగారు నేటిదినము ఉదయం నాగపట్నం చేరిరి. సాయంకాలము జరిగిన గొప్పపౌరసభయందు రాయలుకమిషనును బహిష్కరింప వలయునని బెసాంటుగారుపన్యసించిరి. కమిషనును బహిష్కరిం పవలయునని తీర్మానములుగరింపబడెను. రేపు నాగపట్నం మునిసిపాలిటివారు స్వాగతపత్రము సమర్పించెను. (అ. ప్రె.)

నాగపూరులో పౌరసభ

నాగపూరు, నవంబరు 17:—నాగపూరు కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున డాక్టరు ఖేరుగారి అధ్యక్షతను ఒక పౌరసభ జరిగెను. రాయలుకమిషనును బహిష్కరింపవల యునని కాంగ్రెసుకార్యసంఘమువారు గావించినతీర్మానమును బలపరచుచు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. త్వరపడి ఇట్టి తీర్మానములను గావించకూడదనియు, ప్రజలలో సంపూర్ణ మగు విశ్వాసము లేనప్పుడు బహిష్కారమునకు గడవకుట సరికాదని యు కావున కాంగ్రెసు జరుగువరకు ఈ విషయమై వట్టి తీర్మానముగావించకూడదని డాక్టరు పరంజిగారు హితమొసగిరి. పరంజిగారివాదమును అభ్యంతరముగారు ఖండించుచు రాయలుకమిషనునందు భారతీయులనును దానివల్ల నిజమగు లాభ ము కలుగదని చెప్పిరి.

పాట్నాలో నాయకులసభ

పాట్నా, నవంబరు 17:—రాయలుకమిషనును బహిష్కరించువిషయమై ఆలోచించుటకు పాట్నాలో డిసంబరు నెల మొదటివారము నాయకులసభ జరుగును. అన్ని పక్షములకు చెరినవారు సమాజేతరమున వచ్చెదరనియు, పరో ఆరి ఇమా ముగారు అధ్యక్షత వహించెదననియు తెలియుచున్నది. (ఫీ ప్రెసు.)

రాయలు కమిషనును బహిష్కరింప కూడదు

ఒక మహమ్మదీయప్రముఖుని ప్రకటన

ఢిల్లీ, నవంబరు 17:—భారతకాసనసభ్యులగు మియాన్ అబ్దులు హైగారు ఈ క్రిందిప్రకటనము గావించుచు న్నాడు:— దేశమున సాంఘికసంఘర్షణము అధికముగ నుండుటచే రాయలుకమిషను నియామకమునకు ఇది సరియైన సమయముకాదు. నేను ఈ అభిప్రాయమును కొన్ని మాసములక్రిందనే తెలిపియుంటిని. కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును పాటించక ఇప్పుడే కమిషనును నియమించి యున్నారు. మన భాగ్యతలను మనము సరిచి ప్రవర్తించుచున్నపుడు ప్రభుత్వమువారిని దూషించుట న్యాయముకాదు. మహమ్మదీయుల న్యాయసమర్థముల కోరికలను హిందువులు నిరాదరించుచు న్నారు. స్వరాజ్యసంపాదనకు మహమ్మదీయులసహాయము అనవసరమని హిందూసభలో పలువురుపన్యసింపుచున్నారు. ఈదశా ప్రత్యేక నియోజక వర్గములు అంతమొందననియు, సంయుక్త నియోజకవర్గము తేర్చుకుననియు లాలా లజపతి రాయగారు ఇంగ్లండులో మంత్రులల్లు తెలిసికొనివచ్చిరిని వదలి యున్నది. ఈ వసంతి ఏర్పడినది మొదలు హిందువులు మహమ్మదీయులను తిరస్కరించుచున్నారు. రాజకీయవిషయములందు హిందువులు మహమ్మదీయులతో సంప్రతించుటలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో మహమ్మదీయులు రాయలు కమిషనును బహిష్కరించుట న్యాయముకాదు. మహమ్మదీయులు తమ కష్టములను కమిషనువారికి తెలుపుట అవసరమని నా అభిప్రాయము. (అ. ప్రె.)

సింహాళమున మహాత్ముని సంవారము

గవర్నరు ఆహ్వానించుట

కొలంబోలో మహాత్ముని ఆగ్రహారములో 16 వ తేదీ ఉదయమున గవర్నరు కార్యదర్శి (కల్యాణియలు సెక్రటరీ) ఎ. జి. ఎం. స్నేహదూరు మహాత్ముని బసతులెల్ల ఆహ్వానించిరి. ఆనాడు మహాత్ముని మహాత్ముని ప్రభుత్వమునందున్న కేగి గవర్నరు సర్ మోక్షమూర్తిని ప్రభుత్వ దక్షిణాగ్రహారములో గవర్నరుగా నున్న ప్రభుత్వ సర్ స్నేహదూరు ప్రభుత్వము సెక్రటరీగానుండిరి. అప్పుడు మహాత్ముని సర్ స్నేహదూరుకి పరిచయము కలిగినది. (అ. ప్రె.)

నెగోబోలో స్వాగతము

17 వ తేదీ మహాత్ముని నెగోబోలో బహిరంగసభలో స్వాగత మొనగబడెను. ఆ సభలో భారతీయులకు మహాత్ముని హితోపదేశము గా విం చె ను. ప్రజలు ను నాటు కోటి సెట్టును తేరు తేరుగా మహాత్ముని ధనమును సమర్పించిరి. అటుపిమ్మట మహాత్ముని మహాత్ముని చిలాను వెళ్లెను. ఆనాడు బహిరంగసభలో ఖడ్గము గూర్చి ఉపన్యసించెను. పిమ్మట కరీనీగాలా వెళ్లెను. అచట సెట్టు ధనమొసరిరి. 17 వ తేదీ సాయంకాలము మహాత్ముని కాండీకి వెళ్లెను. అచట బహిరంగ సభలో స్వాగత మొనగ బడెను. (ప్రీ ప్రె.)

బినెంటుముకు స్వాగతము

వివిధసంగ్రహములందలి యుత్సాహము

మధుర నవంబరు, 17:—భారత ప్రభుత్వము మధురకాళి వారు 19-వ తేదీన పురమందిరము మహాత్ముని 8 గంటలకు ఆఖిలభారత ప్రభుత్వము ఆధ్వర్యమున బినెంటుముకు స్వాగత మొనగబడెను. (ప్రీ ప్రె.)

తిరుచనాపల్లి, నవంబరు 18:—తిరుచనాపల్లి పుర పాలక సంఘమువారు బినెంటుముకు 24-వ నవంబరున స్వాగత మొనగబడు తీర్మానించి పత్రమును తయారుచేయుటకు ము వ్యవసాయ నియమించిరి.

నాగపట్నం

నాగపట్నం పురపాలక సంఘమువారి స్వాగతమునకు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఉదయమున బినెంటుముకు ఆగ్రహారమునందును కలద్వేషము తేనందునకు సంతసము వెలిబుచ్చె ను. అధిక సంఖ్యాకులను హిందూ సభ్యులండి మహాత్ముని ఆధ్వర్యమున అన్నకొనినందులకు వారి సభివందించెను. సంఘములు పరస్పర ద్వేషమునకు లోనగుట హిందూదేశ దాస్యశృంగులములు గట్టిచేయుట, సంఘభావనా నుకువయించుచున్నాడు. స్వాతంత్ర్యోదయమైనది. అన్నాగారి ఆధ్వర్యమున దానికి నూచకమనిరి. జిన్నాగారు దేశమును బహిష్కరణమునకు పురిగొల్పుటకు నూచనయనియు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు

వివిధకార్యకర్తలసంఘములు తీర్మానము లింపుట
కాన్పూరు, నవంబరు 17:—అఖిలభారత ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు సమావేశమునందు చర్చింపబడుటకు దేశముందలి అన్ని ప్రాంతములనుండియు కార్యకర్తలసంఘములు తీర్మానములను వెనుక వాడెద్యురమువారు ప్రభుత్వమును కన్సల్ జేతనము, కోగసయములు, భీమాలు, ముసలివాండ్రు కన్న నులు, నిరుద్యోగము, పురిటిసమయములందు సహాయము, 8 గంటలపనియు, కార్యకల కాంక్షలను చట్టము సవరించుచు కాసనములు గావించవలసినదిగ గోరిరి. బొంబాయిసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారిని అంతర్జాతీయ కార్యకర్తలసభికి ముగ్గు రను సలహానిచ్చుటకు సంవలసినదిగ గోరిరి. మజ్దూరు సభవారు రుస్సోయె తులను కార్యకలను దేశమువారి కోర్కెనందర్భమున వారిని అభినందించు తీర్మానముపిరి. ఖిల్లారుజమానులు తమకు ఖర్చులుపోన లాభములందు నూటికి 8 ముఖన తీసికొనిమిగిలి నది కార్యకల కీయవలసినదిగ కోరుచు తీర్మానముపిరి. మదరాసు, కార్యకల క్రిమినలు సెక్షను కార్యక నాయకులపై నుపయోగించుటను ఖండించిరి. ఇతరుం దు దేశప్రభుత్వమునందు గలుగు మార్పులలో కార్యకలను తగు పాతనిధ్య ముండవలెననిరి. (ప్రీ ప్రె.)

రాజా జ్యాయలరి వర్క్సు, 219, గోవిందప్పనాయకవిధి, జి. టి. మద్రాసు.

టూర్న మెంటు ప్రైజుకపు, ఫోల్డింగ్ ట్రావిలింగ్ టంబురస్, టీ సెట్సు, స్పింగ్-స్ట్రుచెంబులు, బిడ్డల కువయోగకరమైన తొండపుచెంబులు వగైరా వలురకముల ఫ్యాన్సి వెండినా మానలు సైజులవారి మిక్కిలి పవిత్రముగా స్వల్ప తూకములో మిషన్ పాలిష్ తో అందముగా ఎలెక్ట్రిక్ పవర్ మిషన్లతో

తయారుచేయబడును. ప్రతియింట నుండవలసినది!
నీమివెండికి గ్యారంటీ!
హోల్ సేల్ మర్చెంటుకు ప్రత్యేకధరలు!
నీనుకమలముల కట్టడపు పనులకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఎక్స్ పర్టు కలరు!
మానాను లాకసారి తెప్పించి చూచినచో పవిత్రమును గుఱించి మిశ్ర ఆశ్చర్యపడెదరు!

నీరు తోడుకొనుటకు ఉపయోగించు
పాత పద్ధతులను విసర్జింపుడు.
మేయర్సు పంపులు

న ర్య విధముల ఉపయోగపడును.
ఎంత లోతునుండి ఎంత ఎత్తున కైనను, సులభముగా నీటిని పొందుటకు శ్రేష్ఠమైనవి.
అనేక తరహాలలో ప్రత్యేకముల సౌకర్యము నిమిత్తము ఏర్పాటుచేయబడినవి.
ఆలస్యము ఆశాభంగము

Sole Agents for India:—
THE LIMAYE BROS. Ltd.,
Dealers in Machinery and
Agricultural Implements.
**1/173, BROADWAY, P. B. No. 202.
MADRAS.**

AGENTS FOR GUNTUR,
KISTNA & GODAVARI:
**FRIENDS & Co.,
BEZWADA.**

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ప్రతినిధుల సమావేశము

ఢిల్లీ, నవంబరు 16:—నేటిదినము గా|| క్రియగుగారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము ప్రతినిధుల సమావేశపు ప్రారంభ మహోత్సవమును జరిపిరి. మద్రాసు, బెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రము, పంజాబు, బీహారు, ఆసామలనుండి మంత్రులు ఇతర రాష్ట్రములనుండి ప్రభుత్వప్రతినిధులు మొత్తము 85 మంది సభకు వచ్చియుండిరి.

ట్రాన్సుఫర్డుకాళుకు చేరిన ప్రావిన్సియలు సర్వీసుల పునర్నిర్మాణము విషయమై అన్ని రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు కలసి ఆలోచించుట ఆవసరమని తోచుటచే ఈ సమావేశము జరుప బడినదియు ఈ విషయమై తగు నిర్ణయములు గావించుట ఆవ సరమనియు క్రియగుగారు చెప్పిరి. ఒక రాష్ట్రమునందు సర్వీసు వారికి మరియొక రాష్ట్రమునందలి సర్వీసువారికి ఉండవలసిన సంబంధములను గురించియు, జీతములు బత్తెములు గురించియు కొంత చర్చజరిగెను.

విద్యాకాళు ఉద్యోగులు, ఇంజనీయరింగు సర్వీసు ఉద్యోగులు, వ్యవసాయకాళు ఇతరకాళు ఉద్యోగులకు ప్రావిన్సియలు సర్వీసు ఉద్యోగు లను మూడు తరగతులుగ విభజించి ఒకొక్క తరగతివారివిషయమై పరిశీలింప ఒక ఉపసంఘము ఏర్పరుపబడెను. జీతములు బత్తెములు సెలవులు విషయములగురించి ఆలోచించుటకు మరియొక ఉపసంఘమేర్పరుప బడెను. శుక్రవారములోపుగ ఉపసంఘములు తమ నూచనలను తయారుచేయుదురు. శుక్రవారము మరల సమావేశముజరుగును.

6600 దొంగతనము

లాహోరు, నవంబరు 16:—పీఠము తీసికొనిన గవర్న మెంటు ఉద్యోగి హోట్టికొనిన 6600 రూపాయలు దొరికిన వి. నేరమునకి 7 ఏండ్ల కఠినశిక్షయు, 2500 రూపాయల జరి మానాయు విధింపబడెను. విడుదల యొనెనుక 5 ఏండ్లు పోలీసువారిరక్షణక్రింద నుండవలె ననిరి. జరిమానా వాది కీయ బడును. (ప్రీ ప్రె.)

“జయంతి” జంజీరావద్ద మునిగియున్నదా?

పోర్టాఫీసు అధికారి యభిప్రాయము
బొంబాయి, నవంబరు 17:—బొంబాయి పోర్టు అధికారి “జంజీ” జయంతీరావద్ద మునిగినదని తెలుచుచున్నా రని తెలిపెను. జంజీరా యెదురుతున్న సమద్రమునందు నావి కుల కపాయము గలుగవచ్చును. జనకుటలన ఏమియు గనపడ లేదు. ఈయోద 96 గజలతో కేనివారు ముదయమున బయలుదే రి మహాత్ముని కడపారి చోర్నేవద్ద కనుబడెను. పోర్టాఫీసు తెలిసినసలము తుకారాము మునిగిపడెను కంతగా దూరము లేదు. జయంతీపై బయలుదేరినవారి బంధువులు, స్నేహితులు ఈ వార్తవలన ఘోరవిచారమునకు లోనైరి.
(సతిపంట కూడ చాల శాశ్వతమైనదని తెలియున్నది. (అ. ప్రె.)

ఢిల్లీ, నవంబరు 17:—అంతర్జాతీయ కార్యకర్తలసభ 1928 సంవత్సరము మే 30 వ తేదీ జనీవాలో ప్రారంభమైనది అంతర్జాతీయ కార్యకర్తల కార్యాలయమువారు ప్రకటించుచు న్నారు.
జానగరునందు రాజప్రతినిధి క్రొత్త ఇల్లెను వైద్య లయమునకు పునాదుల వైచిరి. (అ. ప్రె.)

నవ్వలగని

గ్రంథకర్త
బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహాచార్యులు.
పోస్టేజీగాక మొదటిభాగము వెల 1-0-0
రెండవభాగము వెల 0-12-0
మలయవారు:—
హాస్యపల్లరి గ్రంథమాల, రాజమండ్రి.

మద్రాసు వార్తలు

భారత సంస్థానముల పౌరమహాసభ:—రాజ్ పురమున సంస్థానముల పౌరమహాసభ జరిగినది. వైసభకు తిరువాన్కూరు సంస్థానమువారి ప్రతినిధులు పంపుటకు తిరువాన్కూరు జిల్లా కలెక్టరును పంపుటకు తీర్మానించిరి.

వరదల నష్టము:—నవంబరు 16 వ తేది సాయం కాలము బె. యం. పి. ఏ. భవనముల పర్యవేక్షణ చందావారు లక్షమనీశములో కల్లూరు తుపాను నివారణసంఘమునకు రూ. 10000 పంపుటకు తీర్మానింపబడెను.

భారత పరిశ్రామిక వాణిజ్యమహాసభ:—రాజ్ పురమున సంస్థానముల డిక్షనరీ 29 వ తేది న మద్రాసులో జరిగినది. వైసభకు ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

కాలక్షేపము:—సేయ్యూరు జమీందార్ వారి అధ్యక్షత క్రింద 1927 వ సం. నవంబరు 20-వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి కృష్ణగారిపేట, నెం. 1 రు. వెంటనాటంబెట్టి శివ బస్సు బాయి గారిచే విశ్రాంతినిచ్చుట జరుగెను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము.

రీడరు పి. ఐ. ఉపన్యాసము.

నవంబరు 19, 26 తేదీలయందు డిక్షనరీ 8 వ తేది లాండు సాయంకాలము 4 గంటలకు మద్రాసు క్రిస్టియన్ కా కెడెజీ జె. వి. మాణిక్యం గారు “ఫ్రెంచ్ లాంగ్వేజ్ కంప్యూటే” గూర్చి మూడు ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు.

అఖిలభారత మస్లిము మహాసభ:—రాజ్ పురమున సంస్థానముల వైసభకు మద్రాసులో జరుపవలయునని మస్లిము ముఖముగా, యాకూబుహుస్సేనుగారు భారత మస్లిముసంఘాల విజ్ఞానసలహా ప్రకటించియున్నారు.

శ్రీ హరిహర వేదవిద్యాపీఠము, మాంబళము

శ్రీ శ్రీరామ రామస్వామివారికి కెరట నుండు నం. 1-యల కు పుష్పయ్య శ్రీ శ్రీ గారి విసంతమండపమునందు 1927 సం. ము నవంబరు 19 వ తేది స్థిరవారమున సాయం కాలము 2 గంటలకు బైనా జ్యోతిషవేదవిద్యాపీఠము ప్రథమవార్షికోత్సవము జరుగెను.

గౌరవాధ్యక్షులు, ఉన్నత వ్యాఖ్యాతలు, అయిన శ్రీమాన్ వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యగారు వి. పి. వి. యల్. కళ్యాణిశ్వరమనింగు సంగీతంబిరి.

“వేదవిద్యాప్రాచుర్యము” అను విషయముగూర్చి అనేకపండితులు పాల్గొనిరి. వార్షికము ధర్మనిరతు తెల్లరు లాంక్షాంతము.

జగన్నాథ భక్తమహాసభ:—19వ తేది సాయంకాలం 5 గంటలకు “పాదుకా పూజాపీఠము” గూర్చి శ్రీమాన్ పట్టు వెంకటరామ శాస్త్రిగారిచే హరికథా కాలక్షేపము జరుపబడును.

20 వ తేది సాయంకాలం 4-15 గంటలకు సంగీతప్రదర్శనము. అదిలాబాద్ కృష్ణమూర్తి అయ్యగారు (గోటువాడ్యం) అలమారు శంకరమూర్తి (మృదంగం)

రాకపోల:—గో. పత్తెలండ్రేగారు నేటి యువము మద్రాసువచ్చిరి.

తిరువల్లిక జిల్లా కలెక్టరు గారగు గెల్వెట్ గారు బొంబాయినుండి నేటియందు మద్రాసువచ్చిరి.

మేజరు జనరలు టార్వరుగారు నిన్నటిదినము మద్రాసు విడిచి వెంకటూరు వెళ్లిరి.

ఎ. ఎస్. కెల్లూరుజేలుగారు రేపటిదినమున మద్రాసు విడిచి గుంటుకల్లుకు వెళ్లిరి.

డి.బి. రామలింగయ్యగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసు విడిచి నేలూరు వెళ్లిరి.

మేజరు వి. మహదేవుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయి వెళ్లిరి.

ఎల్. పొర్రాల్లవాకరు గారు నేటి యందు మద్రాసు వచ్చిరి.

దానియొక్క సువాస

న చాలా గంటలవరకు

నుండును.

మిక్కిలి పరిశుభ్రమైనదియు, వివేకులచే వెంటనే ఆమోదింపదగిన నబ్బు యిదియే,

ప్రకృతసంబంధమైన చందనపు కొయ్యయొక్క సువాసనను గలిగియుండి, మిక్కిలి గుణకారినైనదియు చాలా గంటలవరకు మంచి సువాసన నివ్వ గలిగిన దిదియే. ప్రత్యేకముగా తయారు కాబడి ఉపయోగించువారలకు మిగుల సంతృప్తిగలిగించును.

బజారులందు దీని మాదిరిలు అనేకములు గలవు.

మీరు మిడ్లెస్ సోపునే కావలె నని కోరుడు.

శుద్ధమైనదియు, అనాదినండి తయారు కాబడుచున్న దిదియే.

మిడ్లెస్ మాంచెస్టరువారిచే తయారు కాబడుచున్నది.

కెమిస్టు లండరివద్దను, స్ట్రోరు లన్నింటియందును దొరుకును.

వివరములకు:

Post Box No. 313
Bombay.

నకు వ్రాయుడు.

మిడ్లెస్ సాండిల్ వుడ్ సోపు

మద్రాసుగవర్నరుగారి పర్యటనము:—రాజ్ పుర డిక్షనరీ సెలలో గవర్నరుగారు కృష్ణా పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి, వికాఖపట్నం, గుంటూరుజిల్లాలలో యాక్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము పర్యటనము సలిపెదరు.

4-వ తేది రాత్రి 9-35 గంటలకు మద్రాసు విడిచెదరు. 5-వ తేది ఉదయం 6-30 గంటలకు బెజవాడ చేరెదరు. 11 గంటలకు బెజవాడ విడిచెదరు. మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు పుయ్యూరు చేరెదరు. 2 గంటలకు పుయ్యూరు విడిచెదరు. 3 మ చిల్లపట్నం చేరెదరు. సా. 5-30 గంటలకు మిల్లపట్నం విడిచెదరు. 5. సాయంత్రం 7-30 గంటలకు బెజవాడ చేరెదరు. 6. సాయంత్రం 4-50 బెజవాడ విడిచెదరు. 6-30 ఏలూరు చేరెదరు. 1 గంట ఏలూరు విడిచెదరు. 8-30 రాజమండ్రి చేరెదరు. 7 బుధవారం రాజమండ్రిలో నుండెదరు. 8 గురువారం ఉదయము రాజమండ్రి విడిచెదరు. సాయంకాలం పిఠాపురం చేరెదరు. 9 తే. ఉదయము 11-30 పిఠాపురం విడిచెదరు. 10 తే. ఉదయము 5-45 కాకినాడ చేరెదరు. 11-30 కాకినాడ విడిచెదరు. 11 తే. 7 గంటల వార్తను చేరెదరు. 12, 13 తే. వార్తనులో నుండెదరు. 14 తే. 8-30 వార్తను విడిచెదరు. 5 గంట సాలూరు చేరెదరు. 7 గంట సాలూరు విడిచెదరు. 14, తే. 4 1-15 జయపురం చేరెదరు. 15, 16 జయపురంలో నుండెదరు. 17 తే. 2 గంట జయపురం విడిచెదరు. 6-30 సాలూరు చేరెదరు. 9-20 సాలూరు విడిచెదరు 18 తే. 7 గంట నాపడా చేరెదరు. రాత్రి 7 గంట నాపడా విడిచెదరు. 19 తే. 9-45 గుంటూరు చేరెదరు. 10-30 గుంటూరు విడిచెదరు. 20 తే. 8-20 మద్రాసు చేరెదరు.

తమిళనాడు శ్రీవిద్యావిషయక

మహాసభ

మధుర శ్రీ సంఘమువారి యాహ్వానము

మధుర, నవంబరు 18:—తమిళనాడు శ్రీవిద్యా విషయక మహాసభ నవంబరు 20 వ తేదిన మధురపురమందొర మందు సమావేశమగును. ప్రారంభోత్సవము శ్రీమతి మత్తులమ్మిరెడ్డి యం. బి. సి. యమ్. యం. యల్. సి. గారు జరిపెదరు. శ్రీమతి కమలాదేవి ఛాలోపాధ్యాయిగారు మహాసభ కార్యక్రమ వహించురు. భారత శ్రీసంఘములలోను ఇతరసంఘములలోను తమ ప్రతినిధుల పంప వేడుచున్నాము. ఢిల్లీలో 1928 ఫిబ్రవరి 8 తేదిన సమావేశము గానున్న అఖిలభారత శ్రీవిద్యావిషయక మహాసభను ప్రతినిధులు ఈ మహాసభలోనే ఎన్నుకొనబడుదురు.

ప్రకటన

మంచినరవలుకల్లిన గొప్ప చెరువు క్రింద ప్రతిసంవత్సరం మంచినమ్మకముగా ఫలించే సూరవరం గ్రామంలోని 18 యక రముల పల్లం ఏకభండము, తగాదాలు, ఏమీ లేనిది, పంట సహ విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది.

కావలసినవారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Dost Mahamad Khan, Nuzuid.

సులభముగా

దగ్గును ఆపుజేయ. వచ్చును

నిజముగా ఊరటను, సౌఖ్యమును గలిగించును. గడచిన 50 సం.లందులకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునం దంతటను

చాలబల్లెన్ను

దగ్గునివారికినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని తేక ఇతరహానికరమైన వస్తువులందులో కలియుటలేదు. దగ్గులను, జలుబులను, బిడ్డలకువచ్చు కింకవాదులను ఇదిపారదోలును. ఇన్ ఫ్లు ఎన్జా, రొమ్ముపడికము, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించు నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా నుండునట్లు ఆటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమునందంతటను ఎప్పుడును.

చాలబల్లెన్ను దగ్గునివారికి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

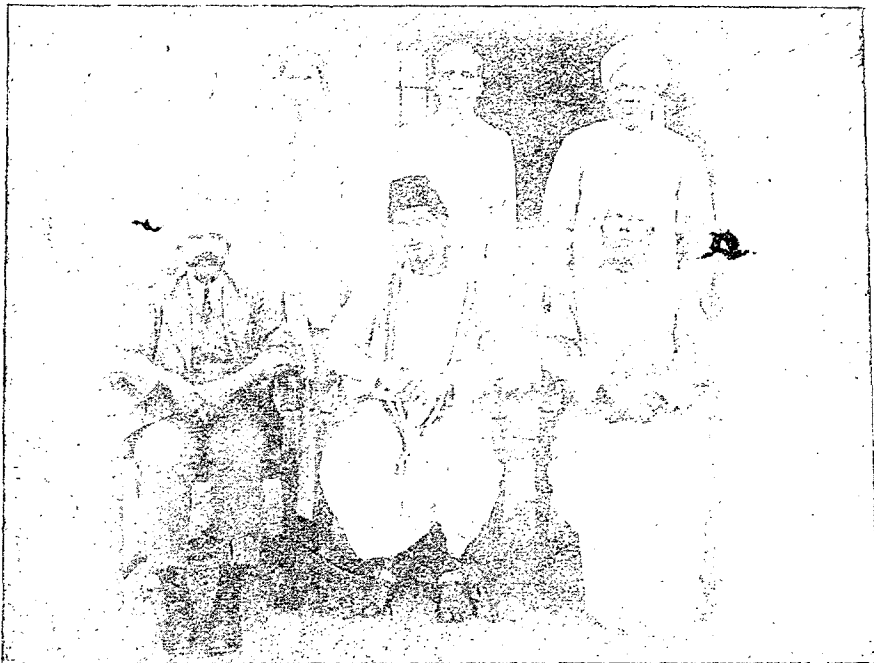
పైన ఆధారపడియున్నాడు.

9189

ఆంధ్ర వ్యవసాయ భాగ్యాల నిర్మాణవిచారణసంఘము

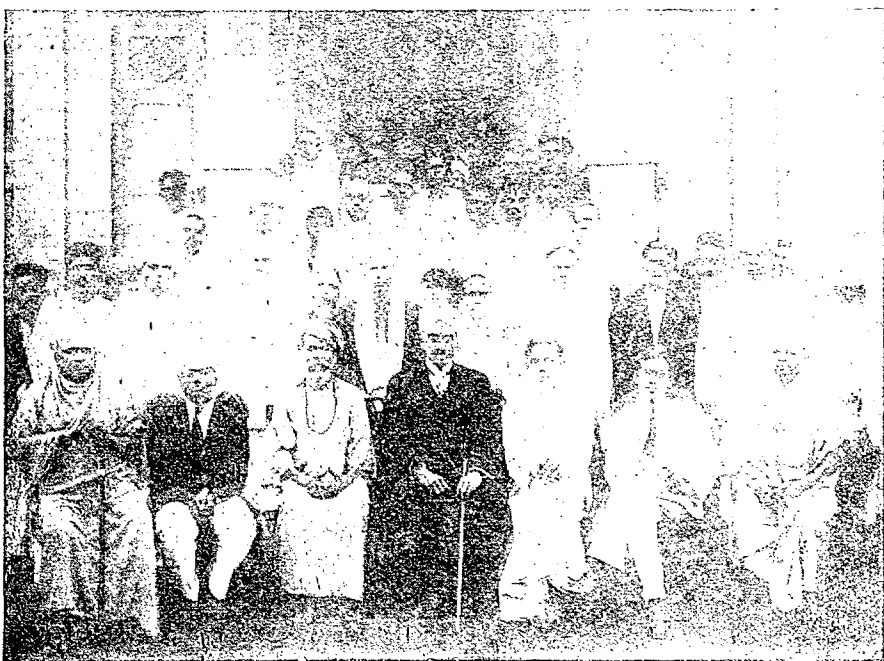

నిలబడియున్న వారు:—శ్రీయుతులు రామరెడ్డిగారు, ఆనందరావుగారు, బాలకృష్ణమూర్తిగారు.
కూర్చునియున్న వారు:—తాదలింగమొదలియార్ అవర్గల్, బాపిసేడుగారు, రామస్వామి శివకా
అవర్గల్.

భారత సేనాధిపతి రాక

భారత సేనాధిపతి బద్ధువును ప్రభువు నిన్న మదరాసు వచ్చెను. శైలేంద్రులను విడిచి ప్రక్కనున్న
గవర్నరు కార్యవర్గ మేజరు హాబ్సుగాతో విడిదికి బోవనున్నారు. (పె. ఫో. వీ.)

అ. భా. సాధుమహాసంఘాధ్యక్షులగు స్వామి కరుణానందజీ 62 వ జన్మదినోత్సవము మంగళ
వారము జరిగెను. అధ్యక్షత వహించిన భవానంద పిల్లెగారు ప్రక్కను కూర్చునియున్నారు.
(పె. ఫో. వీ.)

మద్రాసు పౌరులకు గౌరవ

బిరుదము లొసగుట

కలెక్టరుగారి దర్బారు

నిన్న సాయంకాలము సెనేటుమందిరమున గౌరవబిరుద
ము లొసగుటకై మద్రాసు కలెక్టరుగారి క దర్బారు ఉత్సవ
ము జరిపిరి. వచ్చిన ప్రముఖులలో నీక్రిందివారు ముఖ్యులు.

థామస్ గారు (మద్రాసు కలెక్టరు) ఇ. మారన్ స్మిత్
గారు, డి. బి. పి. పరాంతకం నాయుడు, జి. నారాయణస్వా
మిశెట్టి, సి. వి. కేశవరాధకాస్త్రిగారు, రా. బి. డా. కేశవ
పిల్లె, ఆ. కృష్ణారావుభాస్కర్, ఎన్. హెచ్. జగదీశఅయ్య
రు, డా. ఎ. లక్ష్మణస్వామి మునియ్యారు, బి. వెంకటపతి నా
యూడు, ఎన్. ఎన్. వి. రాజాచారిగారు, రా. సా. ఎన్.
ఆర్. బాలకృష్ణ ముదియోజు, ఖా. బి. మహమ్మదు అనా
రు సాహెబు బహదూరు, హాజిహాకిం అజీజ్ బాదా సాహే
బుగారు, సి. ఎఫ్. క్రైస్ట్ గారు, కన్వీర వసుగారు, ఎర్లాం
స్మిత్తుగారు, ఆర్కరడేవిసుగారు, ఏలస్ గ్రీవాగారు, కె. శ్రీరా
ములు నాయుడుగారు, వి. జి. నానుకవీరేశ్వరగారు, ఎం. కె. డం
డేకారగారు, హెచ్. సి. పాశ్చర్య గారు, సి. శంకర్ పాలాచారి
గారు. ప్రప్రథమన థామసుగారు దర్బారుయొక్క ఉద్దేశము
ను వివరించెను. పిమ్మట గౌరవబిరుదులను పొందినవారికి యీ
క్రింది విధమున వారివారిదిరుదులను ప్రసాదించిరి.

మహామహోపాధ్యాయ

బిరుదు శ్రీకృష్ణస్వామి శాస్త్రియగారి కొసగు
డెను. వీరు సంస్కృతభాషయందు దేశిక పరిశోధనలు గా
వించిరి.

దివానుబహదూరు

బిరుదు యీక్రిందివారికొసగుడెను:—కె. రామనిమి
నసుగారు- వీరు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభ్యులుగా
నుండి విశ్వవిద్యాలయభివద్ధికి చాలతోడ్పడిరి.

ఎన్. కె. నందరాచార్యులుగారు- వీరు జి. నీవాతంత
ర్జాయ నహాసభ సభ్యులైన ప్రభుత్వమువారిచే నియమిం
పబడిన లేఖరు కమిషనరుగారి పెర్సనలు అసిస్టెంటుగా
నుండి చాలాపనిచేసిరి.

ఖాన్ బహదూరు

బిరుదు యీక్రిందివారికొసగుడెను:—(1) ముహియు
ద్దీన్ ఖాన్ లోడిసాహెబు బహదూరుగారు (2) మహమ్మదు
అజీజుల్లాసాహెబు బహదూరుగారు.

రావుబహదూరు

బిరుదు యీక్రిందివారికొసగుడెను:—(1) పి. సుబంధ
మదలియారుగారు (2) ఎ. హనుమంతరావుగారు (3) కె. మా
ధవమినసుగారు (4) కె. గోవిందాచారి యారుగారు (5) వి.
తిరువేంగడైతాన్ శెట్టిగారు (6) మునీ శ్రీరంగముదలియారు
గారు (7) పి. విజయరాఘవులు శెట్టిగారు.

ఖానుసాహేబు

బిరుదు యీక్రిందివారికొసగుడెను:—(1) మహమ్మదు
యిబ్రహీం సాహెబుగారు (2) మల్లా అబ్దుల్లా బాయి షేఖ
హమ్మదు అలీగారు (3) సయ్యదు మహమ్మదు అబ్దుల్లా
సాహెబుగారు (4) మీర్ ఆబీద్ హుస్సేను సాహెబు
గారు.

రావుసాహేబు

బిరుదు యీక్రిందివారికొసగుడెను:—(1) కె. యస్.
స్వామిరాధ అయ్యరుగారు (2) పి. పార్థసారథినాయుడుగా
రు (3) దొడ్డి రాఘవేంద్రరావుగారు (4) కె. వెంకటరంగం
నాయుడుగారు (5) వి. మినాక్షీసుందరం అయ్యరుగారు (6)
టి. ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యరుగారు (7) పి. రామచంద్ర శెట్టి
యారుగారు (8) ఎ. వికారావుగారు.

కొబూలు అమీరునకు స్వాగతము

కరాచీ పురపాలకసంఘ తీర్మానము

కరాచీ నవంబరు 17-అయిరోపాకు పోవుచు కరాచి
రానున్న కొబూలు అమీరుగారికి కరాచీ పురపాలక సంఘ
మువారు స్వాగతవిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. వేయి రూపాయలు
ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

ను. ఇట్టిస్థితిలో, హిందూదేశము నందలి అన్ని గతులవారును కలిసి, సత్వరస్వగాజ్య సంపాదన పాటుబడుట ధర్మముగాదా? ప్రభుత్వము వారికి లభ్యము విన్నపముల గావించిన మాత్రాన, వీరి ములు దొలగిననుటభ్రమ. జమిందారులను సత్వమువారు తృణీకరించుచుండ, ప్రజలుగూడ రిపట్ల సానుభూతి జూపనందుకు ఆహ్వాన సంఘా త్మ లాశ్చర్యము జూపుచున్నారు. స్వరాజ్య సం దనమునకై ప్రజలు జరిపెడి ప్రయత్నములకు బందారులు తోడ్పడుటకు మారుగ, వాని కడ్డు పలుచున్నారను భావము సర్వత్ర వ్యాపించి యున్నది. ఇట్టి భావము సరిగాదని చూపదలచు చో, జమిందారులు దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై ప్రజలతో రిసి పాటుబడుట యవసరము. ప్రజలకన్న తమకు తేలికతేమలాభములు గలవని జమిందారులు లచుచుండు నంతవరకు, జనసామాన్యము వీరియెడ నుభూతి జూపనిచో, ఆశ్చర్యపడవసరముండదు. శ్రాజ్యములనిమిత్తము కోర్టులకు బోయి డబ్బు ండుగపెట్టగూడదనియు, కోర్టులపెలుపలనే వివాద యలను పరిష్కరించుకొనవలయుననియు, ప్రతిష్ఠా రకై జేయు అనవసర వ్యయమును తగ్గింపవలయు నియు, వేడుకలకొరకు విశేషద్రవ్యమును వెచ్చింప గూడదనియు, నిరాడంబరమగు జీవితము గడుప లెననియు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు సోదర జమిం దారులకు చెలిసిన హితవాక్యములు మిగుల సమం జముగ నున్నవి. కాని శాసనసభలో జమిందా రులకింకను ఎక్కుడు ప్రాతినిధ్యము గావలయునను వాదమును, ప్రజలామోదింపజాలరు. ఇటులనే రాష్ట్రములలో రెండవ శాసనసభను నెలకొల్పవల యునను సూచన, స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి హానికర మనుటకు సందియములేదు. సభాధ్యక్షత వహించిన దర్భంగా మహారాజుగారు, జమిందా రుల ప్రత్యేకకష్టములను వివరింపకబోయినను, వారి విభిన్న కష్టధర్మమును ప్రతిపాదించిరి. మాంటుఫర్డు సం వ్యూరణములు రానున్న సమయమున మద్రాసులో ఖోసాస్వాముల సంఘ మేర్పరుపబడెను. మరల రాయల్ కమిషను నియమింపబడిన సమయమున జమిం దారులలో సంచలనము గలిగినది. భూస్వాముల ప్రత్యేకలాభములను రక్షింప వలసిన యవసరము మ్మ దర్భంగా మహారాజుగారును వ్యక్తపరచిరి. రాయల్ కమిషను ఎదుట భూస్వాముల హక్కు లు గూర్చి నివేదింప వలయునని, వీరు గోరుచున్నా రు. ఇటుల ప్రత్యేక లాభముల గూర్చి విశేషముగ పట్టుదలసూపుటకు మారుగ, దర్భంగా మహారాజు ప్రభుత్వము దేశలాభమును గుర్తించి, దానిరక్షణ కై ఇతరులతోపాటు కృషిసలుపుట మేలని గ్రహిం పవలయును. దేశతేమము పెంపొందుచో, జమిం దారుల లాభములు సయితము సురక్షితముగ నుండు ము. ఇతరపక్షముల వారందరును రాయల్ కమిష నును బహిష్కరింప నిశ్చయించినను, జమిందారు లు మాత్రము బహిష్కరింపరని, అన్యత్తుని వాక్య ములబట్టి గ్రహింప వచ్చును. ప్రజాభిప్రాయము నీర తిని తృణీకరించెడి జమిందారులు ప్రజలయభిమాన మును చూర గొనజాలరు. సాంఘిక ద్వేషమును పోగొట్టుటకు జమిందారులు తోడ్పడ వలయునని, దర్భంగామహారాజుగా రొసగిన సలహా, చాల మునుకూల మయినది. జమిందారులు దేశమున

తమకుగల పలుకుబడి మూలమున, సాంఘికవైష మ్య తీవ్రతను పోగొట్టుగలరు. కాని దురదృష్టవశ మున, జమిందారులలోగూడ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరభేదములు మొడుగుచున్నవి. జ్యోతుషక్ష ప్రాబ ల్యమునకు తోడ్పడినవారిలో జమిందారులు పలువు రుకలరు. వీరెల్లరు, దర్భంగా మహారాజుగారి హిత వుననుసరించి, ప్రజలలో అంతఃసఖ్యమును బెంచి కృతార్థులగుదురు గాక!

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు పెచ్చు పెరిగి, చెన్న రాజధానియందలి ప్రజాహిత జీవిత మును ఎటుల మలినపరచు చున్నవో దెలుపనక్కర లేదు. ఉత్తర హిందూస్థానమునందు చెలరేగిన హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యముతో, దక్షిణ దేశపు వివాదములను బోల్చి వీలులేకున్నను, వీనిని సమయజేయుట ముఖ్యమని ఎల్ల రంగీకరింపకమా నరు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యమును తొలగించుటకు, విశేషముగ కృషిసలిపిరని, వారి యభిప్రాయముల తో నేకీభవించినవారుగూడ యంగీకరింపకమానరు. ఉభయసంఘములందలి జాతీయపక్ష ప్రముఖులలో పలువురు వీరి సూచనల నామోదించియుండిరి. ప్రజ లలో ప్రబోధము గలిగించుటకొక ఉపసంఘ మేర్ప రుపబడెను. ఇంతటితో నూరుకొనక, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములను పోగొట్టుటకు గూడ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రయత్నించు టెంతయు శ్లా ఘా పాత్రము. వీరు కొన్ని ఐకమత్య సూచనల గావించిరి. ఇరుసంఘములవారును వీనిని తొందర పడి తిరస్కరించుటకు మారుగ, సావధానముగ నాలోచించి తమతమ యభిప్రాయములను తెలు పుట యుక్తము. పిమ్మట సఖ్యసమావేశమును కూర్చుటకు, శ్రీనివాసయ్యంగారికి సంకల్పము గలదు. వీరి సూచనలలో ముఖ్యభావ మేమనిన, జాతులలో నొకటి ఎక్కువయనియు, ఒకటి తక్కువ యనియు ఎంచగూడదు. పూర్వాచారప్రియులు నను, జాతులలో హెచ్చుతగ్గులు లేవని యంగీకరిం పకమానరు ప్రతిజాతియు తమ నియమిత కర్మలను చేయవలయుననియే, వారును చెలిపెదరు. ఏ జాతి నయినను, అందలి సభ్యులు గోరెకి వ్యర్థతోనే షిలువవలెనని, శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరుచున్నారు. ఈరీతిని ఒక జాతికిని వేరొక జాతికిని మధ్య ఎడబా టును పెంచెడి సందర్భములను తొలగించుట యవ సరము. ఇక, ఉద్యోగవిషయములను, జాతులనుబట్టి నిర్ణయించు పద్ధతిని తొలగింపవలయును. అన్ని జాతులకును సమానావకాశ మిచ్చుట యవసర మగును. పౌరస్త్వపు హక్కుల విషయమున ఎట్టి వ్యత్యాసము లేకుండ జూడవలయును. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదములు కొంతవరకు సాంఘికా చారములద్వారా పెరిగినను, వీనికి మూ కారణము, రాజకీయమనుటకు సందియములేదు. హిం దూమహమ్మదీయ విభేదములనువలె, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములనుగూడ రాజకీయలాభ దృష్టియే ప్రేరేపించుచున్నది. అందుచే రాజకీయ వి భేదములను తొలగించుకొనుట ముఖ్యమగుచున్నది. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో ఏ సంఘమును నిజమగు లాభ మును పొందుటలేదు. నిరర్థకమగు పదవులకై పెను గులాడుచు, వివిధసంఘములవారును దేశలాభమును మరచుచున్నారు. స్వరాజ్యమును సంపాదించి,

తద్వారాదేశ తేమమును పెంచుటకు మారుగ, స్వ ల్పలాభములకొరకై పోరాడుచు దేశలాభమును మరచుచున్నారు. అందుచే, సాంఘికభేదకారణముల నొకవంక తగ్గించుటకై పాటుబడుచు, దేశస్వాతం త్ర్య సంపాదనకై ప్రజలుబూనుకొనునటుల నాయ కులు ప్రోత్సాహ పరుపవలెను. కొంతకాలము క్రిం దట స్వరాజ్యసంపాద నోత్సాహము ప్రబలినపుడు ప్రజలు భేదభావముల నన్నిటినివిడచి మాత్ర సేవాత త్పరులై మెలిగిరి. అట్టియుత్సాహము పొందిన పిమ్ మటనే, సాంఘిక వైషమ్యములు పెచ్చు పెరిగినవి. అన్ని దుచే, కాంగ్రెసు సంచలనము చురుకుగజరిగినగాని సఖ్య ప్రయత్నములు సఫలము గాంచ జాలవు. శ్రీనివాసయ్యంగారి కృషి సఫలమగుగాక యని కోరెదము.

మాడ్డిజోన్సుగారు: రాయల్ కమిషను

పార్లమెంటునందలి లేబరుపక్ష సభ్యులగు మా డ్డిజోన్సుగారు హిందూదేశమునం దిపుడు పర్యటన ముసలుపుచున్నారని పాతకులకువిదితమే. కలకత్తా లో నిటీవల జరిగిన బహిష్కారసభకు వీరు హాజరై యుండిరి. రాయల్ కమిషను నిరూపకమునకు బూర్వము, సహకారము సలుపవలెనని వీరు భార తీయులను కోరినను, వీరిపుడు బహిష్కారావశ్యకత ను సూచించుచున్నారు. కన్ఫర్మేట్పు పక్షము వారి అవివేకమును నిరసించుచు, భారతీయులకు కమిష నులో స్వప్రప్రతినిధ్య మేర్పడువరకు, దేశ మేమా త్రము లొంగుపాటు సూపరాదని వీరు హెచ్చ రించిరి. బ్రాక్వేగారిచే నడుపబడు న్యూలీడరు పత్రిక బహిష్కారా వశ్యకతను బోధించుచు న్నది. కలనల్ వెడ్జి పుష్టుగారి హెచ్చరిక ఈమార్గమునే అనుసరించుచున్నది. హిందూ దేశములో నేపక్షమువారును కమిషను నిరూప కమును ఆమోదించుటలేదు. ఇట్టి స్థితిలో హైంద వాభిప్రాయమును తిరస్కరించుచో, ఆభాధ్యతను ఇంగ్లండ్ వహింపవలయును. లేబరుపక్షమువారు కొందరు హైందవాభిప్రాయముతో నేకీభవించు చున్నను, పార్లమెంటు సభ్యులలో పలువురు కన్ఫ ర్మేట్పు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచున్నటుల విదిత మయ్యెను. ఇప్పుడయినను, బ్రిటీషు లేబరు పక్షము వారు తలపెట్టుచో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ నిర్ణయమును మార్పుజేయుంపగలరని, న్యూ లీడరు పత్రిక నమ్ము చున్నది. కాని, హిందూదేశావమానమును తొల గించుటకు వీరిపుడు పూనని యెడల, భారత సమస్యా పరిష్కారమునకు వీరెన్నడును తోడ్పడజాలరని న్యూ లీడరు పత్రిక మందలించుచున్నది. పార్ల మెంటరీ లేబరుపక్షములో పలువురు మిస్ మేయో గ్రంథమును పఠించి, హైందవ స్వపరిపాలనము విష యమున కుయుక్తులను దెలుపుచున్నారు. సాం ఘిక భేదములను స్వపరిపాలనమున కభ్యంతరముగ జూపుచున్నారు. మొత్తముమీద ఆచరణకు వచ్చునప్పటికి, కన్ఫర్మేట్పు లేబరుపక్షము లొక్క విభమునే ప్రవర్తించుచున్నటుల స్పష్టమయినది. రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు, కమిషను మూలమున ప్రజలలో తీరని యసంతృప్తి గలుగునని గ్రహించి నను, దానిని లక్ష్యపెట్టవలదని బోధించుటచే, బ్రి టీషు వారి తృణీకారభావము పెల్లడియగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో కేవల బహిష్కారముతో తృప్తిజెందక, కలకత్తా మార్వారి సంఘమువారు నిర్ణయించినటు ల విదేశవస్త్ర బహిష్కారమునయినను పూర్తి జేయుటకై పట్టుబట్టుట, ప్రజల ముఖ్యధర్మము.

జమీందారుల మహాసభ

అధ్యక్షులగు దర్బంగా మహారాజగారికి మదరాసు జమీందారులు నిన్న సెంట్రలు ప్రేక్షనువద్ద స్వగతమొనంగిరి. వాణికిరువైపులను కొల్లెంగోడు రాజుగారు వెంకటగిరి రాజుగారు నిలిచియున్నారు. (పె. ఫో. బి)

అధ్యక్షులగు దర్బంగా మహారాజుగారు, ఆహ్వానసంఘమువారు పితాపురం, వెంకటగిరి మహారాజులను వేదికపై నాసీనులైయున్నారు. ఎ రత్న.

జమీందారుల మహాసభ

ప్రథమసమావేశము మదరాసున గూడుట

దర్బంగా మహారాజగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

నిన్నటిదినము మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ లాండు హోల్డింగ్స్ డిపార్ట్మెంటును హోల్డింగ్ వద్రాసు రాజధాని జమీందారుల ప్రథమ మహాసభ జరిగెను. దర్బంగ మహారాజుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

స్వాగతోపన్యాసము

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ పితాపురము మహారాజుగారు స్వాగత మొనగుట

జమీందారులకు గ్రహస్థితి బాగులేదును నిశ్చయము. క్రమముగా మనహక్కులు తగ్గుచున్నవి. మనస్థితికిభద్రముగూడ తగ్గిపోవుచున్నది భాగస్థితి అగ్రాహ్యముగా నున్నది. నేనిటుల హెచ్చరించవలసి వచ్చినందులకు మన్నింపగోరెదను. మన సంఘాధ్యక్షుని కోరి సద్భావముతోనే నేనిటుల నుడువుచున్నా

ను. మన సంఘాధ్యక్షునికోరకు వ్యక్తిసంబంధములకు విభేదముల ను మనము లెస్సరింపవలెను. మనమే మనస్థితిని బలపరుచుకొని యేకీభావముతో నిజమనెను. పలువిధముల పని జరుగ వలసి యున్నది. కేక్కు విధముల మనస్థితిని చక్కబరుపవలసియున్నది. మొదట ముఖ్యముగా మన ఆర్థికస్థితిని చక్కబరుచుకొన వలెను. ప్రజలను కటుంబములకును వ్యక్తులకునుగూడ మేలు చేయుగలుగుట కిది ముఖ్యతము. మనము దావాలకొరకు చాల ధనము వ్యయపరుచుచుండుము. సాధ్యమగునంతవర కీవ్యయ ఘను తగ్గింపవలెను. వీలై నంతవరకు కొద్దులకు వెళ్ళకుండనే వ్యవహారమును పరిష్కరింపవలెను. అది కుదురనిచో మధ్యవర్తుల ద్వారా పరిష్కరించుకొనవలెను. ఇందులకు మధ్యవర్తులనుగా నుండిటకు సమర్థులగువారిని మనసంఘమునుండుడిగాని యితర సంఘములందుండిగాని నియమించుకొనవలెను. ఈపదతి నవలంబించినచో చాల ధనవ్యయమును మనస్తాపమునుగూడ తొలగి పోవును.

కాలస్థితియం దధికమగుచున్న కలిగినది. ప్రతిష్ఠామోగూర్చిన వెనకటిభావము లిప్పుడు హాస్యాస్పదములుగా భావింపబడుచున్నవి గాన ధనవ్యయమును తగ్గించుట కులభము. వీలై నంతవర కితరవిధములగు వ్యయములనుగూడ తగ్గింపవలెను. మన విద్యోగములు అధికవ్యయకరములు కాగూడదు. మన అలవాటులు ఆరోగ్యకరములు గా నుండవలెను. అవి యెవరు అననరమేగాన వానిని పరిత్యజింప వీలులేదు. మన బిడ్డలు విద్యనుగూర్చి అధికమగుశ్రద్ధను బూనవలెను. వారి తీరములకును మనసులకును అత్యులకును గూడ తగిన అభివృద్ధి కలుగుట ముఖ్యపరము. మన మెప్పుడును ఉదారభావములను సదృశ్య నమున కలిగియుండవలెను. భోగపరత్వమును వదలవలెను మన కొర కధికముగా ధనమును వ్యయపరుపగూడదు. వీలైనంతవర కితరలకొరకు వ్యయపరుచుచుండవలెను. రాష్ట్రీయ-భారతకా సనసభలలో మనహక్కులను కాపాడుకొనవలెను. ప్రస్తుతము ప్రతినిధుల నెన్నుకొనటకు మనకుగల హక్కుప్రకారము మన ప్రతినిధులసంఖ్య విక్రీలి తక్కువగానున్నది. ఇంకను హెచ్చుమంది నెన్నుకొనటకు మనకర్హత కలదు ఇతరవర్గముల ప్రతినిధులలో మనహక్కులను గుర్తించి మనకు తోడ్పడునట్టి అభ్యర్థులకు మాత్రమే ఓట్లనియ్యవలెను. ప్రస్తుతము న్యాయములను మనహక్కులకు భంగము కలుగనున్నది గాన రెండవకాసనవల్ల అననరమా అను విషయములను గూర్చి బాగుగా నాలోచింపవలెను. దొరతనమువారు ప్రకటించిన పదతి ని బట్టి జమీందారుల ప్రతినిధులకివరికిని ధాయలు కమీషనులో స్థాన మొసగ వీలులేదు. కాని సంఘము వారి ఆలోచనలలో మనకు సంపూర్ణావకాశమొసగుట న్యాయముగాన దానిని మనము కోరవలెను

ప్రజలు సానుభూతిని చూపకుండుట

దొరతనమువారు మనల నలక్ష్యముచేయుచుండుటకు తోడు ప్రజలుగూడ మనపట్ల సానుభూతిని చూపుటలేదు. ఇందులకు మన మొనరించినతప్పిద మేమియునులేదు. జమీందారులకును ప్రజలకును సామరస్యము లేదని మన మెరుగుదుము. మన భావములను సరిగా గ్రహించుటలేదు. మనలనుగూర్చి నిరంతరమును దురభిప్రాయములను కలిగించుచు మనలను నిరదించుచున్నారు. మనము ప్రజలకు ముఖ్యముగా రాజకీయములలో విస్తృతము కామను దురభిప్రాయము ప్రజలలో చాలమందికిగలదు. ఇది యెంతమాత్రమును నిజముకాదు. వారికిని మనకును అనివాదభావ సంబంధము కలదు. దేశీయులలో మన మొకముఖ్యతైన అనువిషయమును మన మెటుల మరవగలుగుదుము? ప్రజలమేలుజేమనము మరఃపూర్వకముగ కోరుచుండుము. ఇది యెటుల వనన్యధాకాగలదు? దేశమునకు మొత్తముమీద లాభకరములని మనకు తోచినపదార్థుల నవలంబించి మనము మనవిధిని నెరవేర్చుచుండుము. దేశమునందంతటను ప్రజల యొప మోగార్థమే నిర్విఘటన దిన ధర్మప్రతిములు మున్నగు పరిపకార సంస్థలు నేలకొలిదిగా కనబడుటలేదు. తరతరములనుండి జమీందారు తీరీతిగా ధర్మప్రతిపాపనల నేర్పరచి ప్రజలకు నేవ చేయుచుండలేదా? సత్రములు, వైద్యశాలలు, పాఠశాలలు, దేవాలయములు, కళాశాలలు, శీతఙ్గాలయములు, పురపంచరములు, మున్నగుచానివలన ప్రజలకు చాల మేలు కలుగుటలేదా? ఏనిని నిర్మించుటలో స్వార్థ పరత్వ మేమైనను ఉన్నదా? మన దేశీయులు మన స్వజనము మనరక్త సంబంధము దేశమునందంతటను దారిద్ర్యములనును దైన్యములనును జాపి జెందుచుండ మనమెటుల నుఖపడగలము? ప్రజలవలె మనమును భారతీయులమేగదా. పూజ్యులగు మనపూర్వుల ననుసరించియు మన మాతృదేశసంబంధ పరంపరాగత సాంప్రదాయముల నుకవరించియు, ప్రజలను సోదరులవలె నాదరించుట మనకు ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. మనపూర్వులటులచేసిరి మన మటులచేయుచున్నాము. మన సంతతివారుగూడ నటులే చేయగలరని మనకు గట్టినమ్మకముకలదు. మనకు వచ్చెడు ఆదాయమునుబట్టి చేయదగినంత దానధర్మములను మనము చేయుటలేదని యెవరును చెప్పవీలులేదు. మన మెట్లు ఆదాయము హెచ్చుగా కనబడునుగాని దానిలో శేషమిచ్చునన్ను, ఇతరపన్నులు, నీటిపారుదలవ్యయములు ఉద్యోగుల వ్యయములు మున్నగువాని నిమిత్తము అధిక భాగము వ్యయమగుచుండును. దానినిమనహాయింపినచో మిగిలినది చాలకొద్దిగానే యుండును. ఆదాయ మేమియును హెచ్చితేరుగాని సామగ్రుల ధరలును చాల హెచ్చినది. మనలనుబ్రుచ్చింప గోరువా రీవిషయముల నన్నిటిని తలోచింపవలసియున్నది. కావున మనకు ప్రజలపట్ల సానుభూతి లేదను విమర్శనము కేవలము నిరాధారము. మనకు వారిపట్ల సంపూర్ణ సానుభూతి కలదని నేను నొక్కిచెప్పుచు మనపట్ల సానుభూతిని కలిగియుండవలెనని వారిని కోరుచున్నాను. సానుభూతి అన్యోన్యము కలుగవలెను. అప్పుడే అది యధార్థమునుఫలపంజమును కాగలదు.

దొరతనమువారు నిరాదరణ చూపుట

మనకుగలజ్ఞానముననుసరించి మనము రాజుకు దేశమునకును గూడ నేవ చేయుచు నేయున్నాము. మొదటినుండియు మన

మలుచే చేయవచ్చును. ఇకముందుగాను ముఖ్యమంత్రిగారు రాజకీయములను చేతిముగిరియందు బంధించి పూర్తిగా అంతము చేసికొనినట్లు దౌత్యమును జరుపవలసివచ్చును. ఇదిగతములగునను మనము నేనచేయున్నాము. మనము చేసిన పనులనుగూర్చి మనము గర్వపడవలసి గాని పశ్చాత్తాపమును చెందవలసిన అవసరము మియును కనబడదు. పాలకులు మనము పూర్తిగా అలక్ష్యపరుచుచున్నారు. ఇటీవలగూడ రాయలకవిమనుషును గూర్చి అన్ని పక్షముల నాయకులతోను ప్రభుత్వమునా రాజీవింపిరే గాని మనప్రతినిధి నొక్కనివైన నావ్యవహారముండలేదు. మనకు చాల అవకాశము జరుగుచున్నదనుట తెట్టిసంతయును లేదు. మనము ఆగౌరవించుటలోను నిరాదరించుటలోను దొరతనమునా రొక్కయనకాశమునను వ్యత్యయములేదనియే తోచుచున్నది. నాసంఘముయొక్క మేలును గోరియే నాఅభిప్రాయములను నేను స్పష్టముగా తెలుపుచున్నాను. ప్రస్తుత స్థితియందే అవసరము. ఈసమయ మందుల కనుకూలము. మనము సమయముగను మనఃశ్రావ్యకముగను మనకష్టములను దొరతనమువారికి విన్నవించెదము. దొరతనమువారే మనలను పేక్షించి మన ఆక్రమములకు తొలగింప నిరాకరించినచో మరెవరితో మనము చెప్పకొనగలము? కాలక్రమమున దొరతనమువారు చేయుచున్న కొన్ని చట్టములపై నాధారపడియే నేనిటుల చెప్పగలిగితిని. ఆచట్టములవలన మనస్థితి మరింత అధ్వానమైనది. మనరాకు ఎట్టేటులందు ఆట్టు, విలేజీ అఫీసరులపట్టు, లాండు ఎన్ఫోర్స్ మెంటులపట్టు ఇగ్గేవకు బిల్లు అనునవియే నాకాధారములు. మన కనేకవిధములుగా హానికలిగినది. వానిలో ముఖ్యమైన వానిని మాత్రమే నేనిచట వివరించెదను.

గ్రామోద్యోగులు నప్రకరులు

గ్రామోద్యోగులను నప్రకరులను పనిచేయుటకు మన పూర్వులు వారికి యీనాముల నిచ్చియున్నారు. ఆధునులపైని దొరతనమునాకు పన్ను వేసి అసామ్యతతోనే అనప్రకరులకు జీతములిచ్చుచున్నారు గాని వారిపైని ప్రభుత్వమువారికి గల అధికారములలో మనకు లేకయున్నది. వారిని నియమించు నధికారము మనకు కలదునుచేరేగాని అనియముకము వలెపారంభ్యమేగాని నిజమునకు మన కట్టి అధికారముగూడలేదు. మనము మూడురూపాయలవరకును జాల్సినా జేయవచ్చునందుగాని ఆయుద్యోగి ఒక డిప్టీకలెక్టరువద్ద అపీలు చేసినచో అతడొకవస్తువు రద్దుచేయగలడు ఉద్యోగముల భూమినిచ్చిన వారము మనము. అధికారమును చూచుచున్నవారు దొరతనమువారు. ఇప్పుడు దొరతనమువారే వారికి జీతము లిచ్చెను. వారిని పేక్షించుటగూడ వారికి అధికారము కలదు గాన ఉద్యోగులు ప్రభుత్వమువారికి తెక్కచేయుచు గాని మనలనంతగా తెక్కచేయరు. అందువలన ప్రభుత్వమువారిపని సరిగా జరుగును. మనపని జరుగదు. కావున మనము శిస్తునూలు మున్నగు పనులను సరిగా జరుపుట జీతములిచ్చి ప్రత్యేకముగా నుద్యోగులను నియమింపవలసివచ్చుచున్నది. ఇందులకు మనకు సాగుకు నేలకొలదిరూపాయలు న్యాయమగుచున్నవి. ఇంకేవలము అసంతృప్తికరమును అన్యాయము నగుచున్న త్వరలోనే దీనిని చక్కబరచుట బవసరము.

కొర్రు ఆఫ్ వాడు

కొన్నియేండ్లక్రితము మనకు చాలహానికరమున నొక చట్టమును దొరతనమువారు చేయదలచిరి గాని సకాలమున మనము విజ్ఞప్తులను పంపుటచే అదృష్టవశమున దానిని నిరసింపిరి. గాని యిప్పుడున్న చట్టమునుబట్టిగూడ ఒక విధమున అన్యాయకార్యము జరుగుట కవకాశముగలదు. ఒక జమీందారుకు వారము రోజులలో యొకవయసు వచ్చునగా కొర్రువారలని బంగళాలలో నొకదాని నొకనికి కొర్రుల కవులనుంటి అక్రమవరకుల మీదనిచ్చివేసి జమీందారుకు చాల నష్టమును కలిగించిరి. దానిని రద్దుపరచుటకు కవులుదానికేగాని జమీందారు కేసుయేను హక్కులేమండలేనీరి. ఇంటి బాడుగను మిక్కిలి తక్కువగా నేర్పరచిరి. ఇది అన్యాయముకాదా? మన సంఠివారి మేలు కొరకైన యిట్టి అక్రమముల కవకాశము లేకుండ మనము చూడవలెను. ఇట్టి అధికారము కొర్రువారికి నిజముగానున్నచో దానిని రద్దుచేయించవలెను. జమీందార ఆదాయమును కొర్రువారు శిస్తుములు మున్నగు వానిని నిత్యము న్యాయపరుచుటకు వారికి గల హక్కునుగూడ తగింపవలెను. మైనరు ప్రావీణ్య లిచ్చుచున్న దానధర్మముల మొత్తములను పంచుకొని వానిని కొర్రువారు సాగించుచుండుటకు వారి కధికారమియ్యదగును.

లాండు ఎన్ఫోర్స్ మెంటు

ఈ చట్టమువలన మనకు అపరిమితమైన హానికలిగినది. దీనిని బట్టి జిల్లాకలెక్టరు జమీందారుకు చాల యిబ్బందులను కలిగించుట కవకాశముగలదు. 50 ఏండ్లనుండి అనుభవములోనున్న

సన్ లైట్ సబ్బు

ఒక దళా వాడిచూడుడు. గుడ్డను ఉతుకుటకు దీనంత సులభమైన సబ్బు మరేదియు లేదు. ఇది మిక్కిలి మిత వ్యయమైనది. ఏలననగా మీ ఉడుపులు దీర్చు కాలమువరకు మన్నునట్లు చేయును. ఇది త్వరలోను, లభ్యముగాను, ఇంపుగానుండును. (3)

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT, ENGLAND

7163

భూమిలనుగూడ నతడు తన ములో వశపరుచు కొనగలడు. చెచ్చు పన్నులను వేయగలడు. డిప్రెయింటు వారంటునుగూడ పంపగలడు. అతడు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకాద్యోగి గాన అతడును జమీందారును కక్ష దాడులయ్యుండగా యిట్టి యభిమానములను విచారణచేయు నధికారముగూడ కలెక్టరుకే ఇయ్యబడెను. ఇది ఎటులన్యాయ మగును? ఇందువలన కలెక్టరుకును జమీందారుకును మన స్పర్థలు కలగును. క్రిందియుద్యోగునుగూడ కలెక్టరు మార్గమునే అనుసరింపగలరు. అందువలన జమీందారుకు చాల అన్యాయ ముకలగు నవకాశముకలదు. కాన కలెక్టరులకిట్టి సమ్మతి అధికార నుండరాదు. కోర్టులలోనే విచారణజరుగవలెను. అన్యవసర న్యాయపరములలో కలెక్టరు విచారణచేసినను జమీందారులు కోర్టులో అపీలుచేయుట కవకాశముండవలెను. లేదా రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునకు అపీలుచేయుటకైన నవకాశముండ వలెను. అప్పుడు న్యాయము జరుగగలదని మాకు గట్టినమ్మకము కలదు. ఒక జమీందారుని హక్కుభక్తులలో ఒకభూమి కొన్నిశతబ్దములనుండి యున్నది. అందులకు లిఖితనిదర్శనము లు కలవు. కాని అతని కెట్టి అవకాశము నియ్యకుండ కలెక్టరు డిప్రెయింటు వారంటు పంపెను.

మరెయొకజిల్లాలో నిట్టిసంస్కరములోనే దొరతనము వారే కొర్రులో దావాచేసిరి. ఇదిసరియైనపదతి. మొదటి జిల్లాలోనే జమీందారులుగాని భూస్వాములు దావాలచేయుటకు కలెక్టరువారికి వాయిదానిచ్చెను. ఆ కలెక్టరే అజమీందారు విషయమున పూర్తిమీటుల నేల వాయిదా నియ్యలేదో తెలియదు. కాలక్రమమున కలెక్టరులు డిప్రెయింటు వారంటులకు బదులు అరెస్టు వారంటులను గూడ నిచ్చిన నేమిగతియని నేనిపుడు చింతించుచున్నాను. ముఖ్యముగా కనీకరప్రధానమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునం దిట్టిహానికరమునపద్ధతు లెంతమాత్రముండగూడదు. ఇట్టి అన్యాయములు జరిగినపుడు జమీందారు దొరతనమువారిపై దావా చేసినచో అతడు దావాలకోరిని నిందించెదరు. దావాలలో జమీందారుడే గెలవినను దావాలకోరడు విరుదము మాత్రముతొలగదు. మనహక్కులకు భంగముకలుగుచున్నపుడు మనము మిన్నపంపదనునా! మనపుత్రప్రాత్రులకును మన రైతులకును నష్టముకలగకుండ వారిహక్కులను మనము కాపాడవలదా?

మదరాసు ఎస్టేటుల్యాయము యాక్టు

వ్యవసాయదారులకు మేలుచేయు నుద్దేశముతోనే యీ చట్టమును దొరతనమునా రుపపాదించిగాని ఆ సంకల్ప మీడేరినదా? లేదు. మధ్యన కిది లాభకరమైనది గాని వ్యవసాయదారులకు కాదు. భవంతు లీ భూములనుకొని కవులకిచ్చెదరు గాని వారు న్యాయముగా వ్యవసాయముచేయరు. అసలు హక్కు

దారులను జమీందారులకు ఆదాయము హెచ్చుదు. కాని మధ్యను భూమి కొన్నవానికిగూడ వ్యవసాయదారుడు పన్ను లిచ్చుకొనవలసి యుండుటచే నతడు హెచ్చుమొత్తము నిచ్చుకొనవలసివచ్చినది. భూమిహక్కు భవంతుడైనచే గాన అతడు రైతును సులభముగతొలగింపగలడుగాన వ్యవసాయదారున కెట్టి భద్రమునులేదు. జమీందారులకు భూములు విస్తారముగా నుండు నగాన వారు రైతులను సులభముగా తొలగింపరు. మధ్యవచ్చిన భవంతులు కొద్దిభూములను కొందురుగాన వారు తరచుగా తొలగించుచుండురు. ఈచట్టముతో నెట్టి అవసరము ను లేదు. సరే హక్కులపట్టుకొని కొకసారి నాతో జెప్పిరి. జమీందారులు భూములకు చిన్నచిన్న ఖండములుచేసి కవులు కిచ్చుచున్నారని దొరతనమునా రవును చెప్పిరి. నాసంస్థానములో ఎకరము 500 రూపాయలు కిమ్మకుచేయు భూములు చాల గలవు ఎకరము కేయిరూపాయలు కిమ్మకుచేయు భూములు గూడ కలవు. రైతులలో లక్షాధికారులుగూడ కొందరున్నారు. సంపన్నులు చాలనుండి కలరు. ఇతరసంస్థానములలోగూడ నటులే యుండురు. రాకుంఠింపవలసి నట్టి అభివృద్ధికలు గునా?

లంగభూములలో జమీందారి లంకలలో రైతులకు అక్రమహక్కును దొరతనమునా రిచ్చిరి. దొరతనమువారి లంకలలోని రైతుల కా హక్కునియ్యలేదు.

పాతగయాభూములు కొన్నిగలవు. కొన్నిపరిసితులలో రైతుకు తొలగింప వీలులేదు. అతడు 2 1/2 రెస్టు శిస్తు చెల్లించగానే అతనికి అక్రమహక్కు లభించును.

ఒకసారి ఒకభూమి జిరాయిత్ భూమియైనచో అది యెల్ల కాలమును జిరాయిత్ భూమియే యగును. సాగుకు నూరు రూపాయలు శిస్తుచెప్పెడుభూమిని మనము లక్షరూపాయలకుకొనినను మనకు ఆక్రమపెన్నీ హక్కు కలుగదు. ఒక రైతుకు కవులు కిచ్చినచో నిమిషములో నతనికి ఆక్రమపెన్నీ హక్కు లభించును. ఈ చట్టము 20 యేండ్లనుండి అమలులో నున్నదిగాన నీక నిట్టి అన్యాయపు వరకు దానిలో నుండుట కెట్టి ఆవశ్యకతయును కనబడదు.

ఒక రైతు జమీందారునివద్ద ఒక భూమిని కొని ప్రేమియం చెల్లించుటకు ప్రోవోటు వ్రాసియిచ్చిను అది చెల్లదు. ఇది కేవలము అన్యాయము కాదా. ఇట్టి వింకను చాలకలవు.

రెంటు ఎస్టాన్మెంటు

సంస్థానములలో 20 ఏండ్ల కొకసారిమాత్రము దావాల ద్వారా శిస్తులు హెచ్చించవలెను. దొరతనమువారికినిర్బంధము లేదు. ఒకసారి శిస్తును పెచ్చించుటకు జమీందారు దావాచేసినను కొర్రువారు ననుమతి నీయరు నుకొనుడు. అప్పుడు గూ

జమీందారుల వరల 20 ఏండ్లవరకు ఆధునిక గూర్చి దా వాచేయవలెను. గూర్చి రెండవసారికి శిక్షను పాల్పించవలెను. మనకు న్యాయములన్నియును పాల్పించిగాని ఆదాయమేమియును పాల్పించదు. కావున యీ చట్టములో నన్ను యిట్లుండవలెనని నన్ను తొలగింపవలెను.

మలబారు లెక్కనీయును గూర్చి జన్మసాక్షులపట్ల మనము సానుభూతిని చూపవలెను. వారిసభలలో తమయిట్లుం దీలను తెలుపవలెను.

ఇరిగేషన్లను నొకదానిని దొరకనమువారు కాపాడక లోనుపాడింపవలెను. ఆదేశాలను నొకరుగా మార్చునా. వై కొద్ది ప్రీవీకౌన్సిలు తీర్పులనుగూడ రద్దు చేయవలెనని గూర్చి. కాని కాపాడక వారములన్నియును తీర్చి. ఇట్లుండక యిరిగేషన్లను నొకరుగా మార్చవలెను. ఆది అంతిమముగా గూర్చి మనము జాగ్రత్తలను యిట్లుండవలెను.

వ్యవసాయపు ఆదాయములమీదను మరణముమీదను పన్ను వేయవలెనని లాక్సేషన్లు విచారణసభలవారు సూచించిరి. ఇవిరెండును ఆక్రమము. పెరమనెంటు సెల్యులనుజరిగినపుడు దొరకనమువారు చేసినవాగ్దానమునకిది విరుద్ధము. పెరమనెంటు సెల్యులను రద్దు చేసిన రను వదలిగూడ బయలుదేరినది. ఇది మిగులసక్రమము. వెనుక పెరమనెంటు సెల్యులమెంటు చేసినపుడే సంస్థానములు చెల్లించవలసిన కేంద్రము మొత్తము నిర్ణయింపబడెను.

ఇట్టి విషయములగుర్చి ఆసరమైనచో మనము రాయలుకామీషను వారికిగూడ విన్నవించవలసిన యందును. ఈ విషయమున సర్వవిధముల మనకు తోడ్పడవలెనని మన ఆధ్యక్షులగు ధర్మంగా మహారాజాధిరాజ బహదరు వారిని మనము కోరుచున్నాము. వారిద్వారా ఆఖిలభారత భూస్వాముల సంఘమువారి సహాయముగూడ కోరుచున్నాము. దర్మంగా మహారాజాధిరాజ కర్మకర్తలనుగూడ గొప్పవిశేషము అని నడుపుచు శ్రీ పితాపురము మహారాజాధిరాజు చాల ప్రశంసించిరి. వారికి జమీందారుల పక్షమున స్వగతమెగిరి. సభివలెచ్చిన జమీందారుల కందరికిని స్వాగత మొసగిరి. భగవంతుని ప్రార్థించుచు విరమించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

మీరు నా కొనరించిన గౌరవమునకు కేసుకృతజ్ఞుడను. నన్నీ వృద్ధాప్యముందు బహుదూర్గత బీహారాష్ట్రమునండి మీరు రప్పించుటవల్ల, ఈ రాజధానిలోని జమీందారులు, భూస్వాములునైన మీరు స్వసంఘకేంద్రాభివృద్ధి దీక్షాపరమైన సువ్యక్తమగుచున్నది.

ఈ రాష్ట్రమునందు భూస్వాములును భిన్న రాష్ట్ర భూస్వాములును సమానాభిముఖతతో సమానాభిముఖతతో ఏకీభావులైయున్న సంఘటియును ఇందువలన గోచరమగుచున్నది. నాబోటి వరుసచెల్లిన మునుపటికి ఆగోగ్యభంగకరమై ఆయా సకరమై యుండగల యీ దూరప్రయాణమున కేసు పూనుకొనుటకు వెనుకాడితిని. కాని, భూస్వాములమన మన బాధ్యతలను బాగుగాను తెలిసి సమాజోపయోగమునకు సభ్యులందు కేసు స్వయంగా ఆసీనుడనై మీరాష్ట్రతాయలెలాంచనములకు నాకృతి జ్ఞతను వెల్లెచ్చుచున్నాను. 1.17-వ సంచికలో నాకు గౌరవనీయులైన మిత్రవర్ణములను కీ॥ శే॥ బొట్టిబిమ్మరాజు వారును, కీ॥ శే॥ విజయనగరం మహారాజువారును, వెంకటగిరి మహారాజువారును కేసు సంప్రదించి ఆఖిలభారత భూస్వామి సంఘమును సెలకొల్పి యుంటిమి. ఆ పృథ్వి మండలే మందు రాజకీయ విమర్శించున తుల్యమును పరుగిడు మేఘమాలికలందరమన కలగుచున్న మార్పులను గమనించి జమీందారుల ప్రాముఖ్యమును కాపాడి జమీందారీసంఘముయొక్క ప్రతిష్ఠాగౌరవములను కాపాడుటకై సంకల్పించి క్రియా కలాపమునకు గడంగితిమి. అప్పుడు ఆఖిలభారత భూస్వామి సంఘము నొకటి స్థాపించితిమి. ఈ ప్రతిష్ఠాపనయొక్క అంబు రావణ చేసినప్పుడు నాకు యీదేశమందలి భూస్వాములందరును హృదయపూర్వకముగా సహకారము నాయుద్ధమును సామోదించి సహాయము చేసిరి. అప్పుడు ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఇ. యస్. మాంటాగ్యుగారు సూతన సంస్కరణముల ప్రసాదించుచున్నయమై ఆలోచించుటకు యీదేశమును సందర్శింపవచ్చిరి. వారు తమచేయబోయెడి రిజల్యుంగులైన ప్రజాతికాయందు భూస్వాముల హక్కులను గౌరవించుటకు గమనించి కాపాడవలయునని సర్వజనసమ్మతమైన ఒకపయ్యె కటి మాంటాగ్యుగారియొద్దను చెల్లుకొనుటకు యెదుటను నివేదించితిమి. కేసు తిరిగి క్రితసంస్కరణముల రానున్నవి. రాయలు కమిషనుసంఘ సభ్యులచేర్చ ప్రకటించబడినవి. జాతీయవాంఛిత సందీకారములను మనములోరచిని జేదో నిర్ధారణ చేసి వికకంఠముగా మనముందరమును అడుగవలసినకాల మాన న్నమైనది. మన ప్రస్తుతస్థితి ఎట్లున్నదో గమనించవలయును. ఏకాభిప్రాయమును కాపాడవలెను. ఇట్టి సందర్భములో కేసు నిష్కలమట ముగా నూట్లాడ నెంచెద. మన సంఘ

క్రేయమునే ప్రప్రథమముగా నెంచి కేసు సకలరాజకీయ వ్యవహారములలోను పనిచేయుచుండుటవల్ల కేసు ఖండితముగా మూట్లాడువాడనని కేసుగొందితిని.

ప్రస్తుతస్థితి

మన ప్రస్తుతస్థితిని క్లిష్టమటలో ఆరణ్యే వైకంఠమును మాత్రము కేసు యావహింతు. కామిషను రిపోర్టున వాడే కలకాలము నర్దింపవలెను మాత్రమునట్టి జరుగు జరపంబులను సంస్కారము నొందుచున్నది కాని, మన జమీందారీసంఘము మాత్రమి మిన్నాతము ననుసరింపక ప్రభుత్వమువారే మన జమీందారీసంఘము నుద్దరింపవలెననియు, జమీందారులు ప్రభుత్వము వారికి పెంపొందేయోగములు చేసి జమీందారీసంఘమునకిది యత్తును తూటించును కాపాడి రక్షించెదరగలము (భిమిని, ఆత్మసంబంధ స్వచ్ఛందములయొక్క యాత్మప్రకటనమును మరచియున్నాము.

ఈ విధముగా మనయొక్క ప్రభావమును క్రమేణు బూజువట్టి బుగ్గియగునట్లు నిర్వికాసము చేయవలెనదేనా? ఆత్మ సంఘ రక్షణకై నను మనమిధిజడిమను నూర్కజిలెమును ఈ లాలసత్వమును విడదాడి ప్రపంచములయొక్క వ్యవహారించుచున్నదో మనమెట్టి దశలో నుంటిమో కన్నెత్తినూడవలసి యున్నది.

రాయలు కమిషను భూస్వాములు

రాబోవు రాయలుకమిషను సంఘమువారితో సంప్ర తించుటకై నియమింపబడు సమాలోచనసంఘములో భూస్వాములను జమీందారీలకు తగినప్రాతినిధ్య ముండునట్లుగా కన్పించుటలేదు. ఈ దశములోని భూభామందులకును న్యవ సాయములను గల హక్కు బాధ్యతలే అపారమైనవి. ఇట్టివిష యములో జమీందారులకు తగినగణ్యత ఇచ్చునట్లుగాలేదు. ఈ కమిషన్లో నియమింపబడు సభ్యులు రెండు సామాన్య కానక సభలలోనన్న సభ్యులలోనుండి నియమింపబడుదురు. కాని, హిందూసంఘముయొక్క ప్రత్యేకప్రతినిధులుగాని మహమ్మ దీయ సంఘ ప్రత్యేక ప్రతినిధులుగాని అందుండరు. పెద్ద భూస్వాములకును జమీందారులకును గల ప్రామాఖ్యము గమనింపబడవలసి కాని, పాటుములో పాటుపడు న్యవసాయదా రుని హక్కులను క్రేయమును గమనించి ప్రాతినిధ్య మొసంగ బడునని కాని ఎవరు ఎవ్వకముగా చెప్పగలరు?

వికకంఠముగా మనము శ్రుతి కలుపవలెను

మనముందరమును ఏకసంకల్పినితలమై పనిచేయవలసిన కాలము రాలేదా? మనలో మన కనేకభిన్న భావములు కలవని ఇతరు లనుకొనుట కిచ్చుడు పీలున్నది. మన హక్కులను మనమందరము కలిసి కాపాడుకొనటకై ఏముఖముగా వర్తించనియె డల మనము సంకల్పవ్యవహారములను నిర్మించి తగాను న్నామని యెత్తుట భవింకరా? పాలములోపాటుపడుతు లకును, భూభామందులకు జాగ్రత్తమును యీదేశములో గల యితరసంఘములతో సంబంధ సంపర్కములు లేనా? వర్తకసం ఘములు, యితర విధములైన స్థిర చరాస్త్రలకు భామందులకు వారి సంఘములతో సంప్రదించి వారి సహ సహకారములతో మన సంఘములు కూడ పనిచేయవలయున్నది

గొప్ప ప్రతిబంధకము.

మనకు సంకల్పరములో పదిమాసములు మాత్రము మన ము చేయవలసిన కృషికి మిగిలియున్నది. వైజెప్పిన యితర సం ఘములతో సంప్రదించుటకు త్వరలో పూనుకొనవలెను. మన సంఘముయొక్క వాంఛితములేయెలా నిర్ణయముచేసి కార్య విధానమును తయారు చేయవలయును. మనము కోరెడి వరముల ను ఇవమిత్తనుని నిర్ణయించి న్యక్షముగా అడుగనియెడల ఇదివర లో వలెనీ, ఇకముందుగూడ మన సంఘము సరకుగొనబడదు. కారణ మేమనగా మనము అంగీకరణ చేయక పోవుటయే. మన జమీందారీలు మార మార ముగా దేశముంతటను నెలకొనియుంటున్నచే సమాజేశ మరటు దర్బులము కావచ్చును. ఇదియొక గొప్పప్రతిబంధకము. కాని మనముందరమును ఏకాభిప్రాయమును ప్రకటించవలసియు న్నప్పుడు సభాసమావేశములకు రాబాలినవారు యీ జమీందారీ సంఘక్రేయమునకై పాటుపడుచున్నవారి యుద్ధమును ఆమోదించి వారి సకల్యములను బలపరచవలెను. వారికి మన వాక్యములు మాత్రమే గాక ద్రవ్యసహాయము కూడ జేయవలసియున్నది.

తరుణమును పోగొట్టుకొనవలెను

బ్రిటిషు సంఘములలోను ఇండియను సంఘములలోను అనేకులు మనక్రేయమును కోరుపారగలరు. వారందరను ప్రభుత్వయెదుట మన హక్కులను గూర్చి వాదించగల సామర్థ్య వకాశముల గల్గియున్నార. ఇండియా కార్యదర్శిగారిని పార్లమెంటు సభ్యులకును వారి విన్నవించెదరు. హిందూదేశజనాంగ మందలి ప్రధానాంశమై ప్రామాఖ్యగల యొక సంఘము తన స్వంత కష్టనిర్ధారమును మనవిజేసికొనటకై నను అనకాశ్చర్య లేక నిర్లక్ష్యము చేయబడియున్నదని మనవిచేయవలెను.

ఇటీవల లండను నగరములో బ్రిటిషు వర్తకసంఘములు ను ప్రముఖులైన నైమందవ వర్తక సంఘములును సమావేశమైయున్న సభలో రాబోవు విచారణవిషయములో ఎక్కువ శ్రేణిసత్తులు కనుపరచుచున్నదని వార్తలవల్ల తెలియుచున్నది. కనుక, జమీందారీసంఘములతోను ఏకీభవించవల యునని నేను కోరుచున్నాను. మీదందరము ఏకమాఖ్యముగా న్ననవారిని మీ ఆశయములను ప్రకటించెదరని తలంచెదను. ఈ తరుణమును చేజార నిచ్చియెడల అనేక సంవత్సరములవర కను మీ విశ్వరమును పీల్చి మెచ్చులను పిప్పిచేసెవారల వారి నుండి తప్పించుకొనబాలక చిక్కియుండెదరు.

రాజకీయములలో అనలంబించవలసిన ధోరణి

1918 సం॥లో ప్రారంభమైన జాతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమ క్రమాభివృద్ధిగూచి ఇప్పుడు మహామాలకవలె సరాభూముగా వెల్లివిరియుచున్నది. అనాడే నాసోషల్ భూస్వాములకు యీ విషయమై తెలియజెప్పియుంటిని. ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమ భారతజాతియందు చుచ్చుచిది ప్రపంచమునందనియు, దాని కెదురీదుట ఆత్మభంగకరమనియు గుర్తున్నవనియు అనాడే తెలియజెప్పితిని. మనముకూడ యీ యుద్ధమువేరములో పడి పోవక ప్రవాహమున కెదురీ దక అనుగుణముగా వ్యవహరింప వలయునని జెప్పితిని. జాతీయోద్యమము ఇంతింత లుగా విజృంభించి సాగుచున్నప్పుడు, మన సంఘముయొక్క సకల్యములను, ప్రజావశికరణ కక్షియును, సహాసముఖముల విజృంభించి స్థిరపాపముదాల్చినవా? లేదు. మనము ముందంజ వేయలేదు. వెనుకకు తగ్గలేదు. కాని ఎప్పటి వలెనే యున్నాము. ఈవిధమైన స్తంభన స్థానాత్మమునే తెలియజేయును. ఇది చైతన్యలక్షణ విశదము. ఈ నిశ్శేష్మను యీనిశ్శేష్మవాసన్న మృత్యువాసన్న మగుటకు నూచన.

మతభేద స్పర్ధ

మన రాబోవు రాజకీయ వ్యవహారములలో మతభేద స్పర్ధలు నానాటికి తీవ్రరూపముదాల్చి అమంగళకరము లగుచున్నవి. దీనియొక్క తీవ్రత పెంచుటవల్లనే ఇర్వియ ప్రభువుగారు ప్రజలను విజ్ఞాపనచేయుటకుగూడ అవసరమయ్యెను. ఈ స్పర్ధలను తగ్గించుటకు తమ స్వంత ప్రాబల్యమునుకూడ వినియోగించి పాటుపడెదమనియు, ప్రజలలో అనేకులు కోరియెడల సమాధానము చేయవలెననియు ఇరుపక్షములవారిని సమావేశపరచెదమనికూడ వాగ్దానముచేసిరి.

ఈ విషయస్పర్ధలను పరిష్కరించి సమాధానమును చే కూర్చుటలో మన పలుకుబడి అధికారములను మనముకూడా వినియోగించిన దేశాభ్యుదయమునకు పట్టుగొమ్ములమై వెలయగలము. స్వదేశ సంస్థానాధీశుల రాష్ట్రములలో యిట్టి కలహము కలుగకుండుట ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయమైయు న్నది. బ్రిటిషు ఇండియాలో స్వదేశ సంస్థానాధీశుల యంతటి ప్రాబల్యము మనకు లేకున్నను, మన రహితాంగము మనము కూడా కాంతి సమాధానములను సమకూర్చుచున్నాము. మన రహితులు మన సలహాల కొరకును మన హితోపదేశముకొరకును మన పంచాయతీ కొరకును నిరీక్షించుచు, మన వాక్యములను శిరగా పోషించుట. అట్టి వారియెడ మన వాక్య మహాములై అన్యోన్యము రాగముల ను చేకూర్చగలవు. జమీందారులు, గొప్ప భూస్వాములుగన ర్చరు జనరలుగారి సందేశానుసారముగా యీ మత స్పర్ధలను సద్దాటు చేయుటకు పూనుకొనినయెడల చాలవరకు కలతలు తొలగిపోవును.

సంపూర్ణ సహకారము కావలెను

కేదుముఖ్యముగా ఆలోచించవలసిన ప్రశ్న యొకటియున్నది. వివిధ సంఘములకు అన్యోన్య సమాధానము ఎట్లుచేయగలదు. ఈ ప్రశ్నయే ముఖ్యమగు పరిష్కరించవలయును. ఈమహా ప్రశ్న మందర యితరప్రశ్నలన్నియు రెడదీప న్యాయమున యత్నంబు విషయములగుచున్నవి. లోక కాంతికొరకు పాటుపడుచున్న వారందరితోడను చేతుకలిపి పనిచేసి వారికి సహకారులమగుటయే మన ధ్యేయంకై ప్రధానమైన బాధ్యత యని గ్రహించవల యును. ఏరహితాంగముమధ్య మనకెక్కువ పలుకుబడి గెదో ఆజనలకు సఖ్యతసమాధానము నొసగూర్చుటయే మనబాధ్యత యైయున్నది. ఈదేశములోని యితరసంఘములతోగూడ మన ము సహకారులమిదో వర్తించవలయును. మనప్రభుత్వమువారి కిది చేదోడువాదోడుగా సహకారులమై వర్తించుటయే ప్రస్తుత పరిస్థితులయందు మన కర్తవ్యము.

ఈ దేశములోని భిన్నభిన్న ప్రజాశాఖలను ఏకమాఖ్యము నకు తీసికొనినచ్చి సమాన పరమాంధిక జేర్చవలయునని యత్నించుచున్న ప్రభుత్వమువారి యత్నములకు భూస్వాములందరును సహకారము పాటుపడి ప్రతిష్ఠను సంపాదించవలెను. కాబట్టి సంస్కారము జాతీయోద్ధరణ కొరకై క్షిపించనలేక పనిచేయవలయునని నామిత్రులందరిని నేను కోరుచున్నాను.

Sole Distributors:—
R. PATEL & Co., Madras.

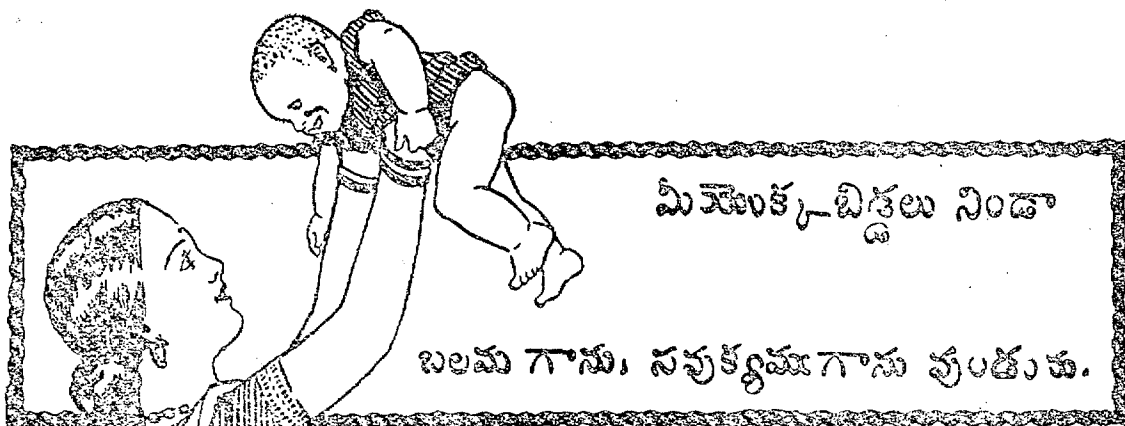
కమ్యూనిస్టువిద్యార్థిసంఘము

గ్రామపునర్నిర్మాణము

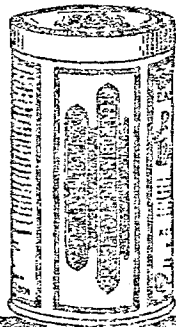
క్రిందటి నెల మద్రాసునందు పనుకూడిన కమ్యూనిస్టువిద్యార్థి కార్యనిర్వాహకసభయందీవేసిన కలపలలో గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై ప్రయత్నించవలయునని తీర్మానించబడినది. తీర్మానము యిదివరలో కొల్లారునందు మ-రా-రా-శ్రీ నూరికి-రామశేషయ్యగారి యాజమాన్యమున జరిగిన కమ్యూనిస్టువిద్యార్థిసభయందు అంగీకరింపబడినది. ఇట్టి ప్రయత్నములు పూర్వము కొంత వరకు జరిగినను కమ్యూనిస్టువిద్యార్థులు పాల్గొనలేదు. గ్రామపునర్నిర్మాణము మహాకష్టమనియు, తగినసంస్థలుండినచోగాని నెరవేరదనియు తెలిసియుండియు కొన్ని కారణములచే యీ భారతమున కొందరియువకుల ప్రోత్సాహముచే వహించితిమి. గ్రామపునర్నిర్మాణమున కనేక అంగములుండును. అనేకవిధముల అట్టి నిర్మాణమును కొనసాగింపవచ్చును. కాని విద్యార్థుల మగు మేము సాధ్యమగునంతవరకు మాత్రమే పెద్దలసహాయముతో ప్రయత్నింప బూనుకొంటిమి.

ఈపునర్నిర్మాణ మేరూపముగ జేయవలయునో యంకను నిశ్చయింపబడలేదు. కాని విద్యార్థివిషయమైన ప్రచారమును అంతర్గతవిషయములయందు మాజిక్కులాంతర్యం ద్వారాను ఉపన్యాసములద్వారాను ప్రచార మొనర్చవలయునని కొంత మందియువకు లుత్సాహపూరితులై యున్నారు. ఈమధ్యములే పంచములకుగూడ చాలకపయోగము గనుక కొంతకాలమును వారికిగూడ వినియోగింపవచ్చును. ఈపనులు విద్యార్థుల జలనయగునాయని పెద్దలు సహాయంప నవలయులేదు. దీక్షతో ప్రయత్నించిన యెట్టికార్యమునైనను కేయగల్గుదుము. కాని అత్యవసర మయినట్టియు ప్రజాజీవితమున కుపయుక్తమైనట్టియు పనులయందు పూర్తిగ ప్రయత్నములు జరుగవలసినదే. అట్టిప్రయత్నములందు విఫలమైనప్పటికి తప్పుగాని నష్టముగాని యిం దుండుదు. ప్రయత్నించకనే యిట్టికార్యములు చాలకష్టమని మిన్నకుండుటపాడిగాదు. ఇట్టి కార్యములయందు మాకు మ. రా. రా. శ్రీ మాగంటి బాపినిధుగోగి నేని రంగనాథులు, కె. చంద్రమౌళిగార్ల నేక విధములతో దృఢమనస్సిన నమ్ముచుంటిమి. ఈతీర్మానమునరంగనాథులుగారి ప్రోత్సాహముచే అంగీకరించితిమి. వీరితోపాటు కమ్యూనిస్టువిద్యార్థులు గూడ లోదబడిన చాలవరకు కార్యకర్తలుదుము. వేసవి నెలవులగూడ సరియగువిధమున గడపినవారమును నై. యం. సి. యే. వా రిట్టిప్రయత్నములతోనే గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు గడంగి అనేకవిధముల ప్రయత్నము సేవ చేయుచుండిరి. ఇట్టిప్రయత్నములను మేము కొన్ని ప్రదేశములందే ప్రయత్నించెదము. ప్రదేశముల నిర్ణయము తక్షణాత జేయబడును. ఈ పక్షి ధన మనవరమని అందరికి తెలిసినవిషయమే. మ. రా. రా. శ్రీ రంగనాథులు గారు మావిద్యార్థి సంఘము తరపున సేవజేయు సుదృఢులై యున్నారు. దీనినివలయుధనమును లేవు మద్రాసునందు జరగనోవు కాంగ్రెసు సమయమునందు ప్రోత్సహించు నిశ్చయించుకొంటిమి కావున మహాశ్రమము మా ఆశ్రయములయందు మిగుల సాహసపూరితమి. విశాలపూర్వముతో పూర్తిగ సహాయముజేయజేయుచున్నాను. ధనమునెట్లు ఖర్చుపెట్టవలచినది ముందు ప్రకటించెదము. జమాఖర్చులనుగూడ ప్రతికామఖంబున ప్రకటించెదము. కాంగ్రెసునకు వాలంటీరులుగనున్న కమ్యూనిస్టువిద్యార్థులుగాక, యితరకమ్యూనిస్టువిద్యార్థులును(మద్రాసులోనివారను, కదియరపట్టణములనుండి వచ్చువారు) యీవిషయమందు సహాయమును జేసెదరని నమ్ముచుంటిని. మనము కొల్లారునందు గావించిన తీర్మానములను తప్పక ఆ ము లు లో నుంచ ప్రయత్నించవలయును. ఇది ప్రకటన మన పెద్దవారు తాముజేసిన తీర్మానముల నెంతమాత్రము గౌరవించుటలేదని వారిని మనము నిందించుచుంటిమి. మనముగూడ కొల్లారు తీర్మానముల నెగ్గించకపోయిన ఆక్రోశనే బోయి యితరులనుకూడలకుపాల్పడుదుము. కావున కాంగ్రెసుకురావన్న కమ్యూనిస్టువిద్యార్థులు రంగనాథులు గారికి యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయ ప్రార్థించుచుంటి (299 పేట్రాప్టెన్కోట్టె, రాయచేటిపాడు, మద్రాసు.) ఇతరకమ్యూనిస్టువిద్యార్థులగూడ మాకు సహాయమొనర్చిన యీకార్యము తప్పక నెరవేరను కాంగ్రెసు సమయమందు కమ్యూనిస్టువిద్యార్థులు యీ కార్యమునకై నలయు ధనము నీకు ప్రార్థించుచుంటిని.

ఆ రెకపూడి రామనాథం,
కె. క్రెటరీ, కమ్యూనిస్టువిద్యార్థి సంఘము.

నిండా తేరిన వైద్యులు చెప్పబడిన, వెయ్యి లేక కలిగిన ఆడవాళ్లు చేయబడిన ప్రకారముగా మీరుచేసి తే మీ బిడ్డలు నిండాబలముగాను, నపుక్యముగాను వుండును తల్లి, తమ బిడ్డలను రొమ్ముపాలు యివ్వను నక్తిలేకపోయినట్లయితే, బాకలీ సీల్తో ఆపుపాలు గాని, లేక మేకపాలుగాని కలిపి యిచ్చినట్లయితే అది తగిన ఆహారమవును. నీళ్లుకలపక పాలు మాత్రము పోయకూడదు బాకలీ సీల్ సులబముగా జీర్ణము అయ్యినట్లయితే, ఆ సీల్తో కొంచము పాలుచేర్చి పోయవలను. రాబింసన్ బాకలీనితీసి బాకలీసీల్లు కాచి యివ్వండి చెత్తలును చాకపోడి కలిపిన బాకలీను తీయవద్దండి. రాబింసన్ బాకలీలో సాదారణ బారిలికంటే, 8, మనుగులు నక్తి గలిగివున్నవి. ఆ బారిలి నగముగా వుడిగి పోవును. ఆది చేతితో తాకక చేయబడినది.

ROBINSON'S PATENT BARLEY
రాబింసన్ బాకలీని తీయండి.

గుడివాడ (స్వీయజీవితం)

సుద్ధిప్రచారము

నవంబరు 15-వ తేదీనెలలో, గుడివాడతాలూకా కురు మద్దాలి గ్రామములో 1 కుటుంబమును తొలగింపబడులో 2 కుటుంబములును కైకలూరుతాలూకా నేమవరప్పాడు గ్రామములో 3 కుటుంబములును బడ్డగూడెంలో 2 కుటుంబములును గుడివాడ తాలూకా కలవపూడి అగ్రహారములో రెండుకుటుంబములును యీ నెల 10 వ తేదీన గుడివాడతాలూకా మోటూరు గ్రామములో 3 కుటుంబములును ఆలేదీనే గెలవాడ తాలూకా మారేమనూక గ్రామములో 1 కుటుంబమును మొత్తము 14 కుటుంబముల వారికి ఇంగ్లండ్ ఆగ్నస్ మిషన్ ప్రచారకులు తిరుక్కోళ్ళూరి వెంకయ్య గారు ఆర్యసమాజపద్ధతిననుసరించి హిందూపాతదీక్ష నొసంగిరి.

సురభిసాటికసంఘము

సావిత్రిసాటికము యీ ప్రాంతవాసులకు చిరపరిచితమయ్యును వైసంఘమువారి సావిత్రి సాటికప్రదర్శనము ప్రేక్షకుల నెక్కువగా వాకర్షించుచున్నది. ఇందులకు కారణములనేకములు గలవు. ఈ సాటికమును రచించిన కవి కథాపరియందు కేవలము పూర్వసాంప్రదాయములే యశావరింపక సందర్భోచితములను మార్పుల గావించుచు స్వంతత్రభావములచే చిత్రించి సాటికమునకు నూతనవికాసమును గల్పించిరి మరియొకకారణము ప్రేక్షకుల విస్మయము నొనర్చుటయు యీ సంఘమువారి దృశ్యవైచిత్ర్యము మరియు సావిత్రి సత్యవంత ప్రాత్రధారులు స్త్రీలు వీరు తమ సహజకలవాకాలమును బ్రదర్శించి ప్రేక్షకుల ప్రశంసను బాధగొనెరి. యముని పాత్రను ధరించిన వి. రామయ్యనాయకుగారు సాటికకథయందు దనకు గలనుభివేళమును పూర్తిగ బ్రదర్శింపజాలిరి గాని కొన్నికీర్తనలను హెచ్చుస్థాయిలో పాడుటచే వాని యందలి సాహిత్యభాగమును ప్రేక్షకులు బోధపరుచుకొనుటకు ఆవకాశము లేమిచే కొన్ని సందర్భములలో రక్తి భంగము వాటిల్లినది. ఇక ముందైనను వీరు పండితులను నోక యుపాంగముగ పోషించుచు భావప్రదర్శనమునకు ప్రాముఖ్య మొసంగెదరు గాతయని కోరుచున్నాము.

ఇంద్రజాలము హేంద్రజాలము

ఈగంధములో జర్మనీగారకి, హస్తలాభమును, అంగలెండ్రజాలము, హంతకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్లు లేక తమాషాలు, విసోదవిద్యలు, మన మృతి నాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సహా యగలు, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలో మనమృతిని నిలుపుట మొదలగువిచిత్రములన్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. నెల రూ. 4.

చమత్కార గణితము: (టెక్స్టుబుక్ కమిటీ వారిచే ఆమ్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, మనోహర, మనోగణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్న, యుక్తి, తమాషా లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. నెల రూ. 1 1/2 కి రూ. 9. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.)

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్మరోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రు 500 లు బహుమానము)

బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూరముని జేయునదియు నగు యావీర్యమును కుష్టువ్యాధిని కాలనియమును కఠినపత్వము వగయిరా నిర్బంధనలు లేక స్వల్పమూల్యమున కచిరకాలమున నిశ్చేమము గావించు నీయోగ రాజమే ప్రప్రథమముదని మాప్రాంతములవాడుకవలన ప్రఖ్యాతివెడిసి ప్రకటనానవరములేనన్నను పరిచయజోగుల ప్రోద్బలమున తొడ్డకోజలే ప్రకటించబడును. ఉత్తరపహాడు, పగ్గవ్యాధి మొగు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

“మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0. 20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు 3450 శ్రీరామాశ్రమం గోపాలపురం, కొత్తపేటపాడు. (తూర్పు గోదావరి.)

కృష్ణాపార్శ్వ-బెజవాడ

ఇందు ద్వారా శ్రీరామ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే
మనస్థాయీ దౌవ్యమును తమకు చేయబడుచున్నది. అతి
కాక. కోరినవో పి. పి. గ పంపబడును. కేటలాగు
చిత్తము. (ప్ర. నెం 2

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
ప్ర 1-0-0. ప్రశ్నప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు
టలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము
గాంధులు "జయజిత్ కరణి" తాయకు 1 కి రు 2-0-0. ఏ. పి.
యర్జులు. 0-4-0. 2698
). కే. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 ప్రై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 పి. పి. ఖర్చులు వేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
యము నొసగు శ్రీ శుక్రబ్రాహ్మణ్యకవచము రు 2-8-0
శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయము,
1860 తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

కావలెను

హెల్త్ విజిటర్ ఆంధ్ర మిడ్ వైస్ (Health Visitor
& midwife) పరీక్షలు రెండును ప్యా స యి, తెలుగు
వచ్చిన వకశ్రీ, కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీలోని శిశు సంరక్షణా
యములో పనిచేయుటకు కావలెను. దరఖాస్తుదారులు, తమ
సరఖాస్తులను తమకు జీతము ఏమి కావలయునో తెలుపు 30 వ
సంవత్సరంలోపుగా యీదినివ సంతకము చేసినవారికి పంపించ
వలెను.

మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు, } (సం) డి. కృష్ణమూర్తి,
కాకినాడ, } వైద్యుడు.
14-11-27. } మ్యూనిసిపల్ కమిషనర్, కాకినాడ,

మాన సోల్లాసిని మాత్రలు

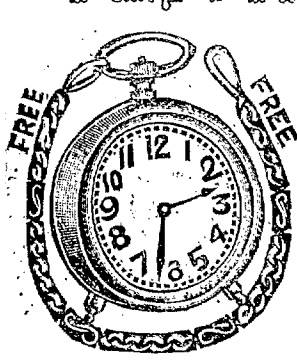
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలకులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) గుణముభిక్షము!
శరీరములో ఉష్ణాభిక్షముచే కలిగిడి వైద్యకాలం
మాత్రలు దివ్యావృత్తము. ఆచర్యము, అరుచి, అపులింకలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కిళ్లు, పూర్వములు, శిశువును,
శ్రేష్ఠ, అశ్రులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
పోగొట్టి దేహమును నుంచి అలోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతజ్వరమును వెంటనేమూర్చును
ఇందు అనేక పీడనములు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్యుల
మగుటచేతను వరకపోషణక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నీలము తెలియగలను.
చిరునామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇనాము! ఆంధ్రప్రతిక చందాదారులకు. ఇనాము!

ఒక నెలరోజులవరకు మాత్రమే
మా యొక్క "డి" మార్కుగల టైంపీసును
తెప్పించు కొని
వారికి రెండు
వందల రూపా
యలు మదింపుగల 7 రాష్ట్ర
ఇమిటేషన్ డైమండు
కమ్యులజిత ఒకటిన్ని 38 ఇం
దులుగల రోడ్డుగోల్డ్ నెక్
చెయిన్ ఒకటిన్ని ఇనా
ముగా ఇవ్వబడును. గడి
మారముధర ఇనాములతో రు 2-12-0. గడియారమునకు
3 సంవత్సరములు గారంటీ ఇవ్వబడును.
కే. ఎ. రాధాకృష్ణ అండు బ్రదర్సు,
109, చె నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు.
శ్రవణమం దంతలను ప్రసిద్ధిబడసినది. మెదడులంపట,
కులబడకము, మానసిక, శారీరబలహీనత మొదలగునవి దీనిచే
జటాపంచలగును. 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0
ఇనాం! కామశాస్త్ర ఇనాం!!
219 ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి,
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. లేక మెయిన్ రోడ్, కాకినాడ.

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న
(State-aided) మా ఫేక్టరీలో తయారయినటువంటి సిల్క్-
బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమార్కెట్టులోను 1918 సంవత్సరము
నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే సంగతి
అందరకు తెలిసిన విషయమే.
1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము
వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంటైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా
సిల్క్-బట్టలు పంపించియున్నాము. సదరు బట్టలుకులండనునుండి
మాకు ఒక మెడలున్నూ ఒక సర్టిఫికేటున్నూ బహుమతి యిచ్చి
యున్నారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్నూ అం
దమున్నూ మీరే యూహించగలరు.
యిటీవల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చే తలంపుతో
నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి
మోసపుచ్చుచున్నారు.
మాతౌలాకు ప్రతిబట్టయందును మా ఫేవరువుండును. మా
ఫేరుతో పున్న బట్టమాత్రమే మాబట్టలని నమ్మవలెను. కావల
సినయెడల స్వాంతులను పంపిస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము.
ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,
శ్రీ లక్ష్మీ సిల్క్ మేన్యూఫ్యాక్చరీంగువర్కుస్
ప్రాప్రయిటరస్, పెద్దాపురము
టెలిగ్రాఫ్ అడ్రెసు "శిల్క్-గుడ్సు" 3358

ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకు బహుసులభముగ
చేర్చు కొనటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు
ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని
అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.
ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాటకో వైండును భారతకథలును,
ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్టో నుపలములు గలిగియున్నది.
దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు
పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహుసులభముగ
తెలియునటులు సుదించినవారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10
సంవత్సరములు నేలకొలదిదూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియందు దుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల
యెడల వెడక పనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, దొర
లతో సంబంధముగల బుద్ధులు, నెంటవారలు, మరి యితర సిబ్బం
దులు వీరలకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము లేనివారలకును,
మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును.
ప్రతికుటుంబమునకును ఇది ముఖ్యవశ్యకము. 3424

TRADE MARK

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు
పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహుసులభముగ
తెలియునటులు సుదించినవారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10
సంవత్సరములు నేలకొలదిదూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియందు దుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల
యెడల వెడక పనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, దొర
లతో సంబంధముగల బుద్ధులు, నెంటవారలు, మరి యితర సిబ్బం
దులు వీరలకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము లేనివారలకును,
మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును.
ప్రతికుటుంబమునకును ఇది ముఖ్యవశ్యకము. 3424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు. (1421)

"అత్యున్నత ఫల గ్రంథము"

జాతకరత్నము 1 భాగము రు 1. 2 భాగము రు 2.
పూరా జాతకము రు 10-00. ప్రపంచమంతటనుగూడ గౌరవ
పర్తి ప్రి క్షులును పొందియున్నారము. ఏజెంట్లు కావలెను.
గ్రేట్ ఇండియాన్ జ్యోతిషశాస్త్రము కళింగోబ, విశాఖపట్నం.
4169 జిల్లా.

1204 4 అశ్రు క షేత్రము

శ్రీ ముక్త్యార్థ సంగ్రహము 100 పుటలును వేయబడి
నది. బహుమాత్రము, వేడి, చల్ల, గురు, పట్టు బోగొట్టును.
కథమును తగ్గించును. ఉపయోగించు ధర్మము మందుతో పంప
బడును. అనేకులు వాడి మెచ్చివారు. కేటలాగు ఉచితము,
2126 ఆర్చరనాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

జాతకరత్నము 3477

ఏజెంట్లు, గ్రామోద్యోగులు, చీఫ్ ఏజెంట్లు, భీమా
కంపెనీల పనులందుకు: అనుభవము గలవారు, వ్యాపార
మును జీగల శక్తిగలవారు, మొదలగువారు కావలెను. సగదు
ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలెను. యోగ్యత ననుసరించి జీత
మియ్యబడును.
Apply to—Mr. S. KABBOR B. A., F. S. S. (Lond)
Asst. Manager (on deputation), or
Dr. R. P. AIYER Supdt., General Assurance Society Ltd., 4
Lingi Chetty St. Madras.

నెలకు రూ 3. పోస్టువిద్య

ఉర్దూ (తుర్కము), ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము,
హిందీ, పంచాంగశాస్త్రము, జ్యోతిషము, ఉత్త
ర ప్రత్యుత్తరములద్వారా నేర్చగలము. మీ
ఇంటియందుండియే చదువవచ్చును. వారము ఒక
పాఠము. భాష ౧ కి రు 3. వేర్వేగ్రంథములు
కొనననసరములేదు. మీసంతకములన్నిటిని
తీర్చగలము. మాపోస్టుఖర్చులు మావే. 6 నెలలో నుం చిజ్ఞాన
మురాగలను. ప్రతి నెల ఫీసు ముందేపంపవలెను.
అమృత విద్యాలయ, తిరుపూరు(కృష్ణా).

సర్వాధ్య సం గ్రహము

క్యాలికో 2-8-0 రు 2-0-0
ఇదివరకు తెలుగులో ఇట్టి గ్రంథములేదు. వైద్య, జ్యో
తిష, సాముద్రిక, పాక, శిశువోషణ, ఆరోగ్య ప్రాణాయామ,
వివిధవస్తుగుణ, వ్యాయామా ద్యనేకవిషయములు గల పెద్ద
గ్రంథము. చూచిన ప్రతిమనుజునియొద్ద యుండవలసిన దని
తామే అనెదరు. క్రొత్త పాఠ సహాయకు, మేహపాచలకు
పూచీయైన మలసింధూరం తులం 1 కి రు 24-0-0
అయుర్వేదాచార్య ఉల్లసూర్యచింతామణిశాస్త్రి, రాజమండ్రి.

క్షీర వధ కేని

తల్లులకు స్తవ్యమును వృద్ధిచేయును
మె రు. 1-8-0 పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము
ఆయుర్వేదభూషణ,
నోరి రామశాస్త్రి
A. K. A. C. అయుర్వేదనిలయం, బెజవాడ.

అంతిమాశ్రయముగా భావించుటకు ప్రసన్నుడగుట
కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

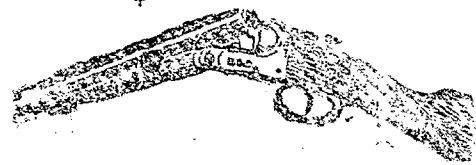

ధ ర లు

నరనము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

సామాన్యముల 8 రకములు
ఆరు రక విద్యుత్ బాణములు
[ప్రాసెస్సు రూ. 33 సం.]

ఇవి అన్నియును క్యాటలాగులలో ఉన్నవి. చిన్నవి నేలులో పెట్టుకొని గదిగనవికాదు కొరకును. (3008)
సా. 33, 34, 35 అంగుళములలో కొరకును. చిన్నవి నేలులో పెట్టుకొని గదిగనవికాదు కొరకును. (3008)
యం. వి. రామానుజంశేటి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, న్యూఢాస్.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. ప్రాసెస్సు 28-8-1925.
మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు కోకా ఆనందరావుగారు.

23 మాసములలో అదృతమైన ఫలితములు

ఇంతవఱకు పచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ. 15 లక్షలు పైగా
ఇంతవఱకు బారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ. 10 లక్షలు పైగా
భీమా చేయదలచిన ఆంగ్రసాదరఖా. దూరపుకొండలు నునపు

పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంగ్రసాదరఖలందఱకును యీ ఆంగ్ర
సంస్థను ప్రోత్సహించుచుగాక. వివరములను కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేజంట్లు కావలెను.
ప్ర. 4180. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

టెలిఫోను నెం 3066.

నెం. 4066

సుబ్రహ్మణ్యం ఆండు కంపెనీ.

ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, కంట్రాక్టర్లు,

19, ఆదియప్ప నాయునివీధి, మదరాసు.

తైలములను రుద్ది

మీ ఉడుపులను ఏల పాడుచేసుకొనెదరు?

“కు రె యిన్”

జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది

తా మ ర ను

అదృతముగా తక్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరునిజమును గ్రహింపుడు. మా అదృతబోషధముల క్యాట
లాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల

నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారా?

మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు

“గె నొ”

నేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులకు అమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీశేధి పుచ్చుకొనవలసినది నలహా నిత్తుము. మా
అత్యద్భుతబోషధముల బాపితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము
లను వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

Charm Relief
AMRUTAN DAN
Best Indian Pain Balm

పోగొట్టుకొనిన శక్తి

మాతన జైలులో గాంధీ పిరిష్ట
నుండించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కరికి జవాబు తిద్దుటకు కట్ట
పాక్షకుని తోచుచున్నది. జర్మ
నీనుండి శ్రాత్తరకు మద్రాసు
నకు నవంబరు 25 వ తేదీకి నమ్మ
నని తలచుచున్నాము. ఉత్తర
ములు రూపాయముగా మందబడును.
వివరములకు:—

Dr. Strandgard's Secretary,
7, GRANT ROAD, BANGALORE.

పాళ్ కుట్టుమిషనులు 3:89

బహుశా నాని కన్నటికంటెను దృఢమైనది.
కొఖతేరము మాత్రమే. ప్రసిద్ధమైన వస్త్రకల
మాత్రము బాడుగకు యవ్వబడును. అన్ని విధి
కరములను, విడిభాగములను కూడ ఆమ్మ
బడును. జిల్లా ఏజంట్లుకూడ కావలెను

బెట్ అండుకో (లిమిటెడ్)

1/186 మాంట్యూర్డ్, ముద్రాను.

స్ఫోటకమువల్ల చనిపోవద్దు!

సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుము!!

స్ఫోటకము వచ్చిన దినముననుండియే
సిల్వర్ స్వీట్ ను నేమించిన, ఎట్టి ఆయాఃము
తేకుండ నడుచుకును. మచ్చలు ముఖమున
గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు.
దీనిని స్ఫోటకము రాకమునుపే నేమించిన ఒక
సంవత్సరమువరకు(నడి) మొదలైనవి ఎవ్వరైనా
నంటును. స్ఫోటకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు
వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండ
దరిజేరవచ్చును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
వివరములకు 4056

DAS GUPTA.
“SILVER SWEET”
Post Box No. 11428,
Calcutta.